

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Centrálně zpracovaný analytický dokument vyhodnocující situaci lokální ekonomiky

---

Autoři: Vendula Hluzinová, David Špaček

Prosinec 2019

Projekt Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce,
reg.č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017,
financovaný z evropského sociálního fondu prostřednictvím OPZ.

Obsah

Obsah.....	2
Úvod	3
Oblast A. Vnímání LEK, charakteristika, problémy, příčiny:	4
Oblast B. Plánování rozvoje obce a LEK.....	17
Oblast C. Příklady dobré praxe	22
Oblast D. Lokální aktéři a spolupráce s nimi	23
Oblast E. Podnikatelé v obci a infrastruktura služeb.....	25
Oblast G. Brownfieldy.....	31
Oblast H. Identifikace obce či města	34
Závěr	37
Přílohy.....	38

Úvod

Tento analytický dokument se věnuje dodatečně doplněné klíčové aktivitě KA 9 „Podpora meziobecní spolupráce obcí v lokální ekonomice“ projektu „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“ podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost. Jedná se o jedinečné shrnutí pohledů na tematiku Lokální ekonomiky. Dochází zde k identifikaci základních problémů v maximální výpovědní hodnotě. V 63 otázkách odpovídali zástupci obcí na toto téma. Celkem odpovědělo 1 322 obcí, 89,2% (1178) z nich obce do 2000 obyvatel. V celé ČR je celkem 6 266 obcí, z toho 5 554 obcí do 2 000 obyvatel. Pokrytí ČR dotazníky je zastoupeno 21,2% obcí do 2 000 obyvatel. Více o identifikaci velikosti obcí a krajského rozložení je uvedeno v Oblasti H.

Metody použité pro získání odpovědí na níže uvedené otázky k Lokální ekonomice byly:

- Rozhovor pracovníků CSS s členskými starosty a starostkami

Rozhovor byl realizován na základě předem stanoveného scénáře dotazníku, který byl probrán na setkání pracovníka Centra společných služeb a zástupcem obce. Ve většině případů se jednalo o starosty či starostky obcí.

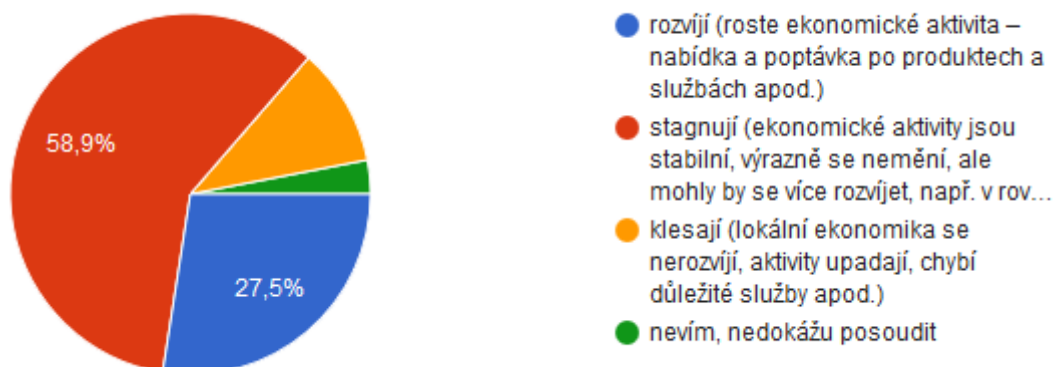
- Dotazníkové šetření se starosty působící v rámci DSO

Součástí šetření a rozhovorů byla distribuce elektronických dotazníků starostům působícím v 73 CSS. Celkem bylo získáno zpět 1 322 dotazníků od zapojených starostů prostřednictvím Google forms. Sběr dotazníků probíhal od 1. 7. 2019 do 31. 8. 2019.

Oblast A. Vnímání LEK, charakteristika, problémy, příčiny:

Otázka č. 1) Jaký je podle Vás aktuální stav lokální ekonomiky ve Vaší obci? Ekonomické aktivity se podle Vás spíše (zaškrtněte jednu odpověď):

Obr. 1.: Otázka č. 1

Nejvíce respondentů (779, 59 %) považuje aktuální situaci lokální ekonomiky ve své obci za stagnující. Druhá nejpočetnější skupina respondentů (363, 27,5 %) je toho názoru, že se lokální ekonomika jejich obce rozvíjejí. Naopak za klesající označili lokální ekonomiku ve své obci respondenti v 10,6 % odpovědí (140).

Vzhledem k doplňující otevřené otázce, která byla zařazena do dotazníku a je vyhodnocena níže, nelze ovšem odpověď „stagnující“ hodnotit neutrálně. Odpovědi respondentů na otevřenou otázku naznačují, že odpovědi typu „stagnující“ byla často použita spíše ve smyslu, že lokální ekonomika v obci klesá, nebo že se obec již dále nemůže rozvíjet, protože jí chybí pozemky a budovy, se kterými by mohla v podpoře lokální ekonomiky pracovat, malý počet občanů nemotivuje setrvávání provozoven obchodů a nabídku potřebných služeb apod.

Otázka č. 2) Uved'te, prosím, Váš případný komentář k tomu, jaký je podle Vás aktuální stav lokální ekonomiky ve Vaší obci (otevřená odpověď):

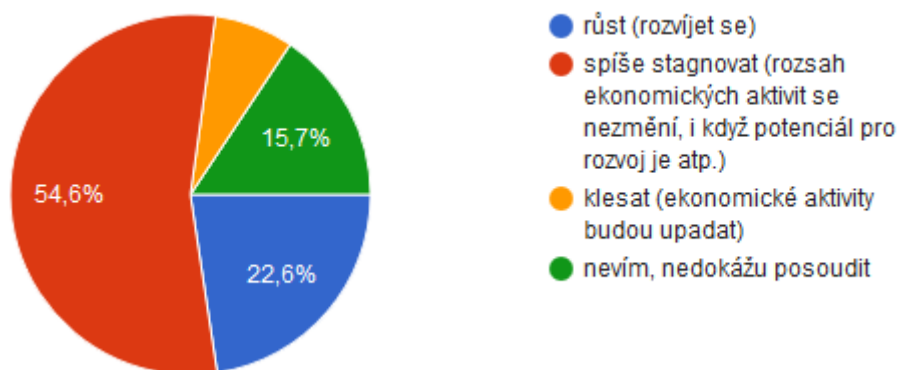
V první otázce měli respondenti uvést, jaký je podle jejich názoru stav lokální ekonomiky v jejich obci. První otázka byla uzavřená – pracovala se škálou (rozdívá se, stagnuje, klesá, nedovedu posoudit). Možnost uvést další případné komentáře k tomu, jaký je stav lokální ekonomiky v obci, využilo 325 respondentů (z celkových 1322 vyplněných dotazníků, tj. přibližně 24 %). Typy komentářů shrnuje níže uvedená tabulka. Příklady komentářů jsou uvedeny v Tabulce 1, která je součástí Přílohy.

Respondenti uváděli spíše negativní komentáře a důvody, proč ekonomiky stagnuje, nebo se nerozdívá. Šlo o přibližně 180 odpovědí, oproti přibližně 110 komentářům, které byly pozitivní a komentovaly dobrý rozvoj lokální ekonomiky a růst díky rozvoji podnikání, novým investicím, rozvoji drobného podnikání, anebo neziskové sféry apod. Mezi důvody špatného stavu lokální ekonomiky respondenti v komentářích uváděli především nedostatek řemeslníků, anebo služeb. Jen ojediněle byli respondenti v komentářích k dané otázce toho názoru, že chybí kompetence pro podporu rozvoje lokální ekonomiky, nebo že tématica není ze strany obce dostatečně řešena.

Někteří respondenti opakovali v komentáři odpověď, kterou uvedli u předchozí otázky („Rozdívá se.“, „Stagnuje“). V případě 20 komentářů uvedli odpověď, se kterou není možné dále pracovat (odpovědi typu „Nevím.“, „Bez komentáře“. „Viz předchozí odpověď.“), byly rovněž vymazány pomlčky apod.

Otázka č. 3) Bude podle Vás lokální ekonomika ve Vaší obci v příštích 5 letech spíše (zaškrtněte jednu odpověď):

Obr. 2.: Otázka č. 3

Většina respondentů (722, ca 55 %) byla toho názoru, že v příštích 5 letech bude lokální ekonomika v jejich obci spíše stagnovat, 94 (7,1 %) očekávalo klesající tendenci. Naopak pouze 207 respondentů uvedlo, že lokální ekonomika v jejich obci bude mít tendenci růst. S ohledem na odpovědi uvedené v otázce č. 2 můžeme i zde konstatovat, že odpověď stagnovat může být vnímána spíše negativně. To, že respondenti očekávali v příštích 5 letech spíše negativní trend, naznačuje i to, že v první otázce uvedlo téměř 59 % respondentů, že lokální ekonomika jejich obce se rozvíjí. U této otázky však již takový optimismus patrný není.

Otázka č. 4) Na základě níže uvedených tvrzení vyhodnoťte, na kolik každý z nich pro Vaši obec platí. (U každého tvrzení zaškrtněte vždy hodnotu na škále, která podle vás nejlépe vystihuje charakteristiku Vaší obce.)

V otázce č. 4 bylo respondentům nabídnuto 21 výroků týkajících se lokální ekonomiky v jejich obci, ke kterým se měli vyjádřit na škále. Byla použita standardní škála Určitě ano, Spíše ano, Spíše ne a Určitě ne, Nevím, nedokážu posoudit. Výroky vyjadřovaly základní hypotézy o lokální ekonomice.

Za charakteristiky, které spíše platí pro obce (u kterých převyšuje kladná odpověď „určitě ano“ a „spíše ano“), můžeme na základě dat z dotazníkového šetření považovat následující:

- Aktivně spolupracujeme s okolními obcemi. (92 %)
- Aktivně vyhledáváme podněty občanů ke zlepšení života v obci. (91 %)
- Aktivně spolupracujeme s klíčovými partnery na území obce jako jsou firmy, živnostníci, neziskové organizace. (85 %)
- Aktivně spolupracujeme s klíčovými úřady státní správy jako jsou úřad práce atp. (77 %)
- Pravidelně zjišťujeme dostupnost služeb pro občany na našem území. (76 %)
- Naše ORP s námi aktivně spolupracuje. (73 %)

Za výroky, které neplatí (respondenti uváděli spíše ne, nebo určitě ne) lze potom označit následující:

- Využíváme i dobrou praxi ze zahraničí. (79 %)
- Máme dostatečné finanční zdroje k podporování rozvoje naší lokální ekonomiky. (78 %)
- Máme zaměstnance, kteří mají dostatečné know-how, kompetence, potřebné znalosti a dovednosti pro podporu rozvoje naší lokální ekonomiky. (76 %)
- Máme čas na podporu lokální ekonomiky. (77 %)
- Máme dostatečné kompetence, dané legislativou ČR, k podporování rozvoje naší lokální ekonomiky. (66 %)
- V naší obci je dostatečná nabídka sociálních služeb pro občany obce, tzn. že v 61% není dostatečná nabídka sociálních služeb pro místní občany.
- Na našem území existuje dostatečná nabídka zboží a služeb pro občany naší obce. (58 %)

Zajímavé jsou výsledky týkající se tvrzení „Naše obec aktivně podporuje lokální ekonomiku“, kde 553 respondentů odpovědělo Spíše ano a 459 Spíše ne, což dohromady tvoří 76,6 % všech odpovědí. Toto rozložení odpovědí může ukazovat nejistotu, zřejmě způsobenou nejasným vnímáním celé problematiky. Nekoresponduje příliš s rozložením odpovědí na výrok „Víme, jak můžeme podporovat lokální ekonomiku“, kde si nadpoloviční většina respondentů troufla zvolit odpověď „Určitě ano“ a „Spíše ano“ v 777, tj. v 59 % procentech případů. Pokud by ve škále byla použita míra „Tak napůl“, respondenti by patrně využili hodnotu této škály. Tato hodnota škály však v dotazníku nebyla použita záměrně kvůli tendenci respondentů využívat tuto hodnotu škály při vyplňování dotazníku, o které se hovoří v literatuře.

Podrobný přehled četnosti výskytu jednotlivých odpovědí u konkrétních výroků uvádí tabulka níže:

	Určitě ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Nevím, nedokážu posoudit
1. Víme, jak můžeme podporovat lokální ekonomiku.	122	655	402	43	99
2. Máme dostatečné finanční zdroje k podporování rozvoje naší lokální ekonomiky.	37	209	569	465	41
3. Máme dostatečné kompetence, dané legislativou ČR, k podporování rozvoje naší lokální ekonomiky.	20	184	554	320	243
4. Máme zaměstnance, kteří mají dostatečné know-how, kompetence, potřebné znalosti a dovednosti pro podporu rozvoje naší lokální ekonomiky.	56	192	437	574	62
5. Máme čas na podporu lokální ekonomiky.	23	250	631	383	34
6. Aktivně podporujeme rozvoj naší lokální ekonomiky.	145	553	459	121	43
7. Aktivně nabízíme naše pozemky anebo prostory, které jsou pro to vhodné, k pronájmu pro podnikatelské aktivity	257	432	380	234	18
8. Aktivně nabízíme naše pozemky / prostory, které jsou pro to vhodné, k pronájmu pro nepodnikatelské aktivity	252	462	356	233	18
9. Pravidelně zjišťujeme dostupnost služeb pro občany na našem území	359	645	249	55	13
10. Aktivně hledáme finanční podporu lokální ekonomiky.	188	427	525	158	23
11. Aktivně spolupracujeme s klíčovými partnery na území obce jako jsou firmy, živnostníci, neziskové organizace.	473	649	150	38	11
12. Aktivně vyhledáváme podněty občanů ke zlepšení života v obci.	587	616	96	13	9
13. Aktivně spolupracujeme s klíčovými úřady státní správy jako jsou úřad práce atp.	522	500	252	41	5
14. Aktivně spolupracujeme s okolními obcemi.	732	481	91	10	8
15. Na našem území existuje dostatečná nabídka zboží a služeb pro občany naší obce.	99	442	554	210	17

Projekt Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce,
reg.č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017,
financovaný z evropského sociálního fondu prostřednictvím OPZ.

	Určitě ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Nevím, nedokážu posoudit
16. V naší obci je dostatečná nabídka sociálních služeb pro občany obce.	103	392	485	318	23
17. V naší obci máme i mimo zastupitelstvo (členy zastupitelstva) obce aktivní občany, kteří iniciují projekty a snaží se obec rozvíjet.	285	553	380	87	16
18. V naší obci máme aktivní neziskové organizace, které iniciují projekty a snaží se obec rozvíjet.	346	379	271	304	22
19. Naše ORP s námi aktivně spolupracuje.	453	514	246	69	40
20. Orgány našeho kraje svou politikou a svými aktivitami podporují rozvoj naší lokální ekonomiky.	87	485	490	107	152
21. Využíváme i dobrou praxi ze zahraničí.	54	143	392	649	83

Tab. 1: přehled četnosti výskytu jednotlivých odpovědí

Otázka č. 5) Uvedte případné další charakteristiky Vaší obce, které podle Vás pozitivně ovlivňují vývoj lokální ekonomiky ve Vaší obci?

V otázce č. 5 mohli respondenti uvést další případné charakteristiky jejich obce, které podle nich pozitivně ovlivňovaly vývoj LEK v jejich obci. Smyslem otázky bylo zjistit další faktory, které nebyly uvedeny v otázce č. 4.

Možnost uvést komentáře využilo 279 respondentů (tj. přibližně 20 %). Typy komentářů konkrétně jsou k dispozici v příloze. Mezi nejdůležitější charakteristiky, které podle respondentů pozitivně ovlivňují rozvoj LEK, je rozvoj turismu, dobrá dopravní dostupnost, blízkost většího města, dostatečná infrastruktura (technická i služeb) pro podporu LEK, existence jednoho velkého zaměstnavatele a také aktivní podpora podnikatelských aktivit (mezi uvedenými nástroji zaznívaly např. snížení nájemného, levné pozemky, poskytnutí obecních prostor, finanční podpora prodejn, výzvy ve veřejných zakázkách, dotazníky, komise, pro určitý typ práce preferování místní živnostníci, zajištění služby pošta partner, vybudování podnikatelského centra, reklama zdarma).

Otázka č. 6) Do jaké míry se ve Vaší obci objevují níže uvedené problémy? (U každého tvrzení zaškrtněte vždy hodnotu na škále, která podle vás nejlépe vystihuje charakteristiku Vaší obce.)

V této otázce byli respondenti vyzváni, aby na škále ohodnotili platnost negativních výroků o lokální ekonomice pro jejich obec. Byla použita stejná škála jako u jiných otázek ((Určitě ano, Spíše ano, Spíše ne a Určitě ne, Nevím). Data ukazují, že u této otázky nepanují tak číselně výrazné shody a neshody jako u bloku výroků v otázce č. 4.

Lze konstatovat, že respondenti v nadpoloviční většině nesouhlasí s následující výroky (Odpovědi „Spíše ne“ a „Určitě ne“).

- V naší obci se zvyšuje podíl sociálně slabých obyvatel. (76 %)
- Mladí lidé zde nechtějí zůstat a stěhují se do větších měst. (61 %)
- Snižuje se počet důležitých podnikatelů, kteří nabízejí zboží/služby na našem území (došlo k uzavření malých provozoven apod.). (54 %)

Přitom je ale zajímavé srovnání tvrzení o klesajícím počtu podnikatelů, s nímž respondenti převážně nesouhlasí, s výrokem klesajícím počtu řemeslníků, s nímž naopak většina respondentů souhlasí.

Stejně tak zajímavá je otázka odlivu mladých lidí ven z obce, kde není zcela jisté, vzhledem k obecně potvrzovanému faktu postupného vyliďňování obcí, zda byla otázka správně položena, či pochopena.

Naopak negativní výroky, s nimiž nadpoloviční většina respondentů souhlasí (odpovědi „Určitě ano“ a „Spíše ano“), jsou následující:

- Naši obyvatelé pracují především mimo obec. (92 %)
- Chybí kvalifikovaní zaměstnanci pro výkon většího množství profesí, které jsou pro naši lokální ekonomiku důležité. (73 %)
- Mizí důležití řemeslníci. (61 %)
- Obyvatelstvo naší obce stárne. (59 %)
- Chybí nám nástroje pro dlouhodobou podporu uplatnění občanů s hendikepy na trhu práce. (79,3, 60 %)

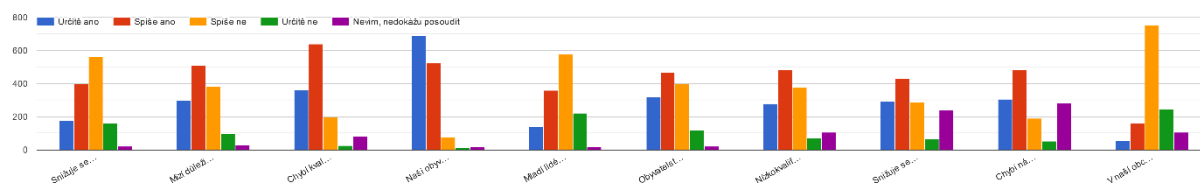
Vzhledem k nesouladu některých odpovědí s obecně akceptovanými fakty (pokles podnikatelů, vyliďňování obcí) se nabízí pochybnost, zda respondenti v rámci přirozeného patriotismu situaci nevidí pozitivněji, než ve skutečnosti je. Je možné, že nepotvrzené trendy mohou být teprve na počátku rozvoje, zatímco jevy zachycené potvrzenými negativními výroky se již projevují delší dobu a jsou intenzivně vnímány přímo v obci.

V oblasti těchto negativních výroků by bylo vhodné v budoucnu na vybraných územích provést hlubší analýzu vývoje podnikatelského prostředí a demografických ukazatelů vč. migračních jevů.

	Určitě ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Nevím, nedokážu posoudit
22. Snižuje se počet důležitých podnikatelů, kteří nabízejí zboží/služby na našem území (došlo k uzavření malých provozoven apod.).	176	400	556	158	21
23. Mizí důležití řemeslníci.	296	512	384	97	32
24. Chybí kvalifikovaní zaměstnanci pro výkon většího množství profesí, které jsou pro naši lokální ekonomiku důležité.	366	604	202	27	86
25. Naši obyvatelé pracují především mimo obec.	689	526	75	13	18
26. Mladí lidé zde nechtějí zůstat a stěhují se do větších měst.	141	360	578	223	19
27. Obyvatelstvo naší obce stárne.	318	466	398	119	20
28. Nízkokvalifikovaní občané obce hůře získávají uplatnění.	279	486	376	72	108
29. Snižuje se možnost využití VPP pro podporu uplatnění občanů s dlouhodobými hendikepy na trhu práce.	292	431	292	67	241
30. Chybí nám nástroje pro dlouhodobou podporu uplatnění občanů s hendikepy na trhu práce.	307	486	189	54	285
31. V naší obci se zvyšuje podíl sociálně slabých obyvatel.	57	159	755	245	105

Tab. 2: Přehled četnosti výskytu jednotlivých odpovědí

6) Do jaké míry se ve Vaší obci objevují níže uvedené problémy?(U každého tvrzení zaškrtněte vždy hodnotu na škále, která podle vás nejlépe vystihuje charakteristiku Vaší obce.)

Obr. 3: Otázka č. 6

Otázka č. 7) Uvedte případné další charakteristiky Vaší obce, které podle Vás negativně ovlivňují vývoj lokální ekonomiky ve Vaší obci? (otevřená otázka)

V otázce č. 7 mohli respondenti uvést další případné charakteristiky jejich obce, které podle nich negativně ovlivňovaly rozvoj LEK v jejich obci. Smyslem otázky bylo zjistit další faktory, které nebyly uvedeny v otázce č. 6.

Možnost uvést komentáře využilo 297 respondentů (tj. přibližně 22 %). Podobně jako u otázky 5 respondenti někdy uváděli více dalších charakteristik. Komentáře jsou opět k dispozici v příloze a jsou řazeny sestupně podle jejich četnosti. Nejčastější další charakteristikou, která byla v komentářích zmiňována, bylo ubývání občanů a stárnutí populace, nedostatečná dopravní obslužnost a/nebo dostupnost a nedostatek pozemků, prostor a budov pro rozvoj (pro podnikatele, pro bydlení apod.). Často také byla zdůrazňována malá velikost obce, která ovlivňuje výhodnost poskytování služeb a také kupní sílu obyvatel. Negativně byla vnímána i blízkost většího města, ve kterém se soustředí služby a zaměstnavatelé, což vede k odchodu mladých nebo také k nezájmu místních obyvatel zabývat se lokální ekonomikou. Mezi dalšími negativními charakteristikami následovala nedostatečná podpora státu pro udržení řemesel a služeb v obci (např. efekty EET, nadbytečné byrokracie, nevhodné vzdělávací politiky), která vede k úbytku služeb.

Otázka č. 8) Jaké instituce by se v ČR podle Vás měly především zabývat lokální ekonomikou? (U každé instituce zaškrtněte vždy hodnotu na škále, která podle vás nejlépe vystihuje to, jaké instituce by se měly lokální ekonomikou zabývat.)

Otázka č. 9) Zabývají se podle Vašich zkušeností následující typy institucí dostatečně rozvojem lokální ekonomiky? (U každé instituce zaškrtněte vždy hodnotu na škále, která podle vás nejlépe vystihuje, jak dostatečně se podle Vás zabývají ve skutečnosti rozvojem lokální ekonomiky.)

U otázek 8 a 9 je velmi zajímavé poukázat na vztah mezi očekáváním a realitou u některých institucí, zejména u krajského úřadu. Četnost kladných (Určitě ano/Spíše ano) a záporných (Spíše ne/Ne) byla v níže uvedené tabulce dána do vzájemného vztahu, který dobře zachycuje očekávání respondentů a vyhodnocení naplnění tohoto očekávání.

Lze konstatovat, že:

- Největší očekávání ve věci řešení lokální ekonomiky respondenti kladou na:
  - Kraje a jejich orgány (93 %)
  - Obce a jejich orgány (89 %)
  - Místní akční skupiny (81,5 %)

Dále pak na:

- Stát (80 %), DSO (80 %) a podnikatele (79 %)

- Žádná z uvedených kategorií nenaplnuje očekávání zcela. Mezi ty, které respondenti vidí jako aktivní nositele řešení lokální ekonomiky patří:
  - Obce a jejich orgány (72 %)

Projekt Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce,
reg.č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017,
financovaný z evropského sociálního fondu prostřednictvím OPZ.

- Místní akční skupiny (64 %)
- DSO (779, 59 %)
- Soukromí podnikatelé (54 %)

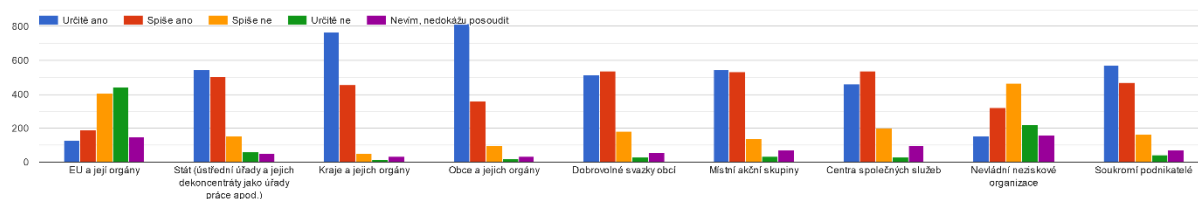
Dále pak:

- CSS (uvedlo 52 % respondentů), Kraje a jejich orgány (uvedlo 47 %)
- Nejmenší shoda mezi očekáváním a vnímanou realitou je patrná ve funkcích státu a jeho úřadů a ve funkcích Krajů a jejich orgánů.
- Zejména v kategorii Státu a jeho úřadů je ve věci podpory lokální ekonomiky vzhledem k dalším odpovědím v dotazníku zřetelná značná nespokojenost, která je níže specifikovaná i v konkrétních překážkách (jde zejména o zákon o veřejných zakázkách, RUD a daňové příjmy obcí z podnikatelské činnosti a také o administrativní náročnost řízení obcí).

	Kdo by měl řešit (ot. 8)	Kdo by měl řešit (ot. 8)	Kdo řeší (ot. 9)	Kdo řeší (ot. 9)	Rozdíl mezi 8) a 9)
	Kladné	Záporné	Kladné	Záporné	V kladných
1. EU a její orgány	323	849	209	773	-114
2. Stát (ústřední úřady a jejich dekoncentráty jako úřady práce apod.)	1052	216	339	815	-713
3. Kraje a jejich orgány	1224	64	624	564	-502
4. Obce a jejich orgány	1176	112	953	254	-223
5. Dobrovolné svazky obcí	1054	210	779	258	-275
6. Místní akční skupiny	1077	174	843	330	-234
7. Centra společných služeb	997	229	689	432	-308
8. Nevládní neziskové organizace	478	684	238	746	-240
9. Soukromí podnikatelé	1042	207	719	445	-323

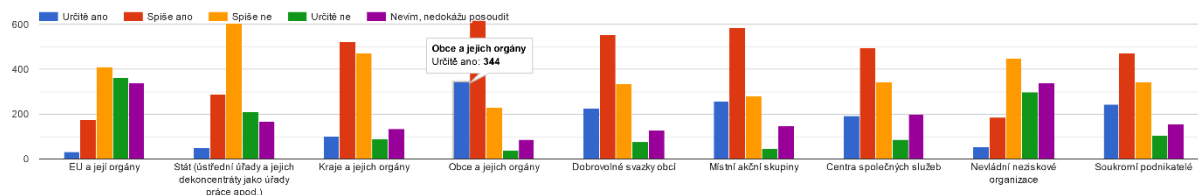
Tab. 4: Četnost odpovědí v otázce 8 a 9

8) Jaké instituce by se v ČR podle Vás měly především zabývat lokální ekonomikou? (U každé instituce zaškrtněte vždy hodnotu na škále, která podle vás nejlépe vystihuje to, jaké instituce by se měly lokální ekonomikou zabývat.)

Obr. 4: Otázka č. 8

9) Zabývají se podle Vašich zkušeností následující typy institucí dostatečně rozvojem lokální ekonomiky? (U každé instituce zaškrtněte vždy hodnotu na škále, která podle vás nejlépe vystihuje, jak dostatečně se podle Vás zabývají ve skutečnosti rozvojem lokální ekonomiky.)

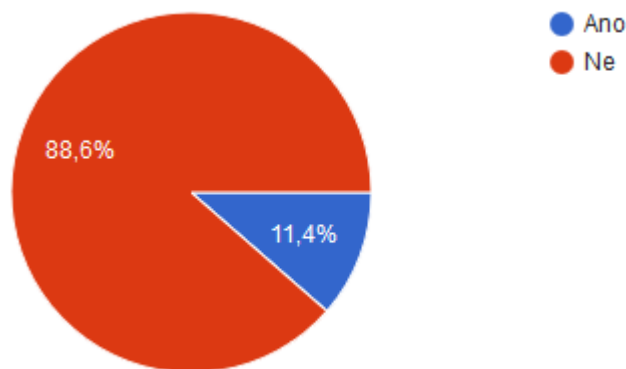
Obr. 5: Otázka č. 9

Otázka č. 10) Jsou obce podle Vás ekonomicky motivovány k podpoře podnikání na svém území?

Komplex otázek 10, 11 a 12 je ve svých grafických vyjádřeních dostatečně výmluvný a nevyžaduje další komentář, vyjma vyjádření absolutního počtu odpovědí.

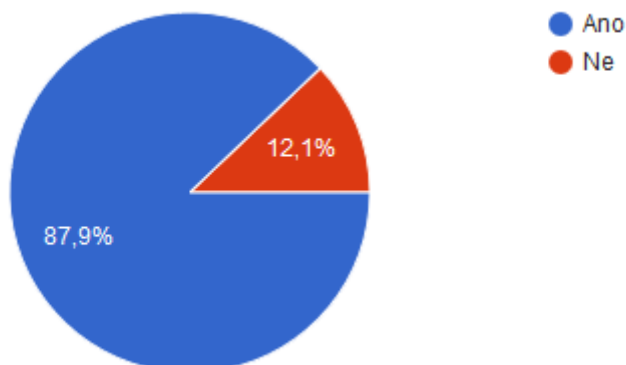
Na tuto otázku odpovědělo kladně 1170 (89 %) respondentů, záporně pak 151 (11 %).

Obr. 6: Otázka č. 10

Otázka č. 11) Měl by obcím podle Vás náležet přímý podíl na daních plynoucích z podnikatelských aktivit na území jejich obcí?

Na tuto otázku odpovědělo kladně 1161 respondentů (88 %) , záporně pak 160 (12 %).

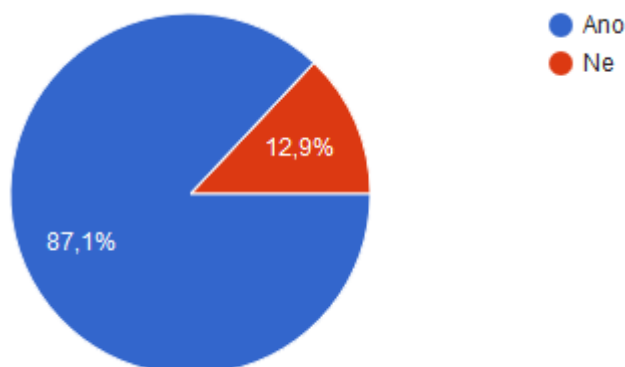

Obr. 7: Otázka č. 11

Otázka č. 12) Chtěl/a byste, aby obce v ČR měly větší pravomoci k tomu, aby mohly podporovat rozvoj lokální ekonomiky?

Na tuto otázku odpovědělo kladně 1150 (87 %) respondentů, záporně pak 171 (13 %).

Obr. 8: Otázka č. 12

Otázka č. 13) Jaké jsou podle Vás hlavní důvody, proč by obce v ČR měly řešit rozvoj lokální ekonomiky? (U každého tvrzení zaškrtněte na škále hodnotu, která je podle Vás nejvhodnější.)

V této otázce bylo respondentům nabídnuto 5 tvrzení zachycujících potenciální důvody, proč by obec měla být řešitelem tématu rozvoje lokální ekonomiky. Lze konstatovat, že zde byly hypotézy stanoveny v bezmála stoprocentním souladu s následnými odpověďmi. Kladné odpovědi („Určitě

ano“ a „Spíše ano“) volila drtivá většina respondentů. Podíl záporných odpovědí je u většiny z uvedených tvrzení spíše zanedbatelný.

Jednotlivá tvrzení z otázky jsou níže seřazena od nejvyššího procenta souhlasu po nejnižší.

- Pozitivní vývoj lokální ekonomiky zvyšuje kvalitu života v obci. (1297, 98,1 %)
- Obec zná nejlépe potřeby a problémy, které je třeba řešit. (1292, 97,7 %)
- Obec zná nejlépe své území a lokální aktéry místní ekonomiky. (1285, 97,2 %)
- Obec může využít úzkých vazeb a přímé spolupráce mezi lokálními aktéry. (1270, 95,3 %)
- Především na obec dopadá negativní vývoj lokální ekonomiky. (1240, 93,8 %)

Doplňující otázka níže nalezla v odpovědích jako další relevantní důvod pro řešení tématu z úrovně obcí mj. i specifickou regionů a jejich potřeb.

Otázka 14) Uveďte, prosím, případné další důvody, proč by podle Vás obce v ČR měly řešit rozvoj lokální ekonomiky?

V otázce č. 14 mohli respondenti uvést další důvody, proč by podle nich měly obce v ČR řešit rozvoj LEK. Smyslem otázky bylo zjistit další důvody, které jsou podle zástupců obcí relevantní, ale nebyly zahrnuty do tabulky v předchozí otázce.

Možnost uvést komentáře využilo 199 respondentů (tj. přibližně 15 %). Typy komentářů jsou shrnuty v tabulce v příloze. Komentáře nebyly již tak různorodé jako u dřívějších otevřených otázek. Nejvíce komentářů zdůrazňovalo roli obcí řešit rozvoj LEK z následujících důvodů:

- Má přímý dopad na zkvalitnění života, dostupnost služeb a zvýšení spokojenosti občanů
- Důležité pro udržitelný a koordinovaný rozvoj obce/venkova / regionu
- Obce mají osobnější vztah k místu, znají nejlépe obyvatele a jejich potřeby a mohou věci řešit rychleji apod.
- Důležité pro rozpočet obce.

Ojediněle se objevily i komentáře, že by se rozvojem LEK zabývat neměla. Někteří respondenti zdůrazňovali, že kompetence v rozvoji LEK by zvýšily samostatnost a zdůraznily roli samosprávy řídit si věci po svém. Mezi komentáři nalezneme i následující 3, které mají „diskuzní“ charakter:

1. „Otázkou je, zda podporu řešit. Jde o legislativu, tu by měl/mohl zajistit stát. Tj. např. přímý podíl na odvodech z daní FO/PO. Pak by obec sama od sebe mohla daný subjekt stimulovat. Další věcí, která jdou proti podpoře (nedovolené), jsou kritéria VŘ, zejména pokud je projekt financován z dotace. Mám-li místní firmu, která vím, že "nešidí", má dobré (ne nejnižší) ceny, pracuje kvalitně, těžko ji můžu ve VŘ vybrat, když např. cenou neodpovídá. Nemůžu jí ani "na míru" připravit podmínky VŘ. Jak mám dát do kritérií požadavek, že "jim to řeknu jednou, už se nemusím starat..."“
2. „Obec by ráda podpořila lokální ekonomiku, ale přece nemůže nastavit podmínky pro zaměstnávání např. VPP, nenastaví ani podmínky pro podnikatele - to dělá stát a to tak, že jeho zásahy likvidují rozvoj služeb v obcích. Proto ani odpovědi v dotazníku nebudou jednoznačné. Obec např. může zřídit a vybavit prodejnu, ale už nenajde provozovatele. Obec ráda zajistí např. rozvoz obědů seniorům, ale nezíská vhodné zaměstnance právě např. z úřadu práce atd. a z vlastního rozpočtu nedokáže financovat více zaměstnanců. Ačkoliv známe velmi dobře své prostředí a víme, co potřebujeme - nemáme prostředky jak toho dosáhnout.“

Projekt Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce,
reg.č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017,
financovaný z evropského sociálního fondu prostřednictvím OPZ.

3. „Každý region má obecné podmínky srovnatelné s jinými, ale také svá specifika a specifika nikdo jiný neřeší, obec zná nejlépe potřeby a zdroje, vazby a příčiny toho, proč to nefunguje - bohužel, je stejně třeba koordinace a spolupráce s ostatními- krajem, státními organizacemi a neziskovkami. Problém je v centralizaci a nadřazenosti kraje a státu na úkor obcí a regionů.“
-

Oblast B. Plánování rozvoje obce a LEK

Otázka 15) Vykonává Vaše obec níže uvedené aktivity? (U každé aktivity zaškrtněte na škále hodnotu, která nejlépe vystihuje praxi ve Vaší obci.)

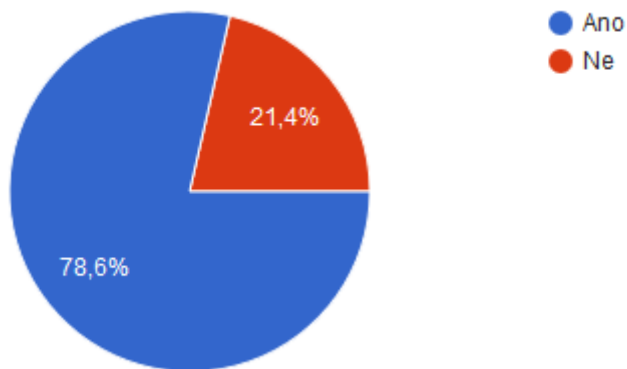
V otázce č. 15 byly respondenti dotazováni na to, zda jejich obec vykonává konkrétní aktivity spojené s plánováním rozvoje obce a lokální ekonomiky. Odpovědi ukazují, že většina obcí aktivity spojené s plánováním rozvoje obce a LEK nevykonává. Odpovědi naznačují, že významné procento obcí (ca 41 %) rozvoj ekonomiky podle respondentů sice plánuje, ale tyto obce na kratší období akční plány nepřipravují a rozvojové plány neobsahují měřitelné indikátory. Není proto jasné, jak rozvojové plány pravidelně vyhodnocují a na základě čeho je pravidelně aktualizují (pravidelné vyhodnocování a aktualizování přitom uvedla většina respondentů). To je v souladu i s odpověďmi, kdy drtivá většina obcí má podle respondentů aktuálně platný rozvojový dokument jako např. plán rozvoje obce, ale tyto plány v 58 % případů neobsahují text o rozvoji lokální ekonomiky.

Pro účely podporování naší lokální ekonomiky	Určitě ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Nevím, nedokážu posoudit
1. plánujeme rozvoj lokální ekonomiky	160	380	553	206	22
2. na kratší období připravujeme akční plán	284	351	364	298	24
3. většina prováděných opatření je v souladu s rozvojovým plánem	353	550	154	165	99
4. rozvojový plán pravidelně vyhodnocujeme	278	425	343	220	55
5. rozvojový plán pravidelně aktualizujeme	348	427	276	212	58
6. rozvojové plány obsahují měřitelné indikátory	177	345	378	288	133

Tab. 5: Četnost odpovědí v otázce č. 15

Otázka 16) Má Vaše obec aktuálně platný rozvojový dokument jako například Plán rozvoje obce?

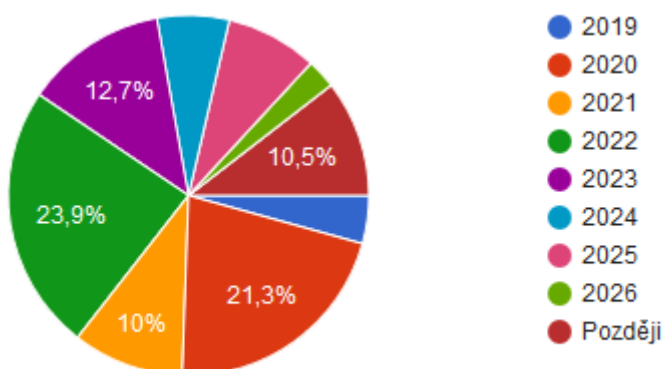
Převážná většina respondentů (79 %) uvedla, že jejich obec má platný rozvojový dokument jako například plán rozvoje obce. Odpovědi na další otázku naznačují, že většině těchto rozvojových dokumentů skončí platnost v letech 2023 až 2025.

Obr. 9: Otázka č. 16

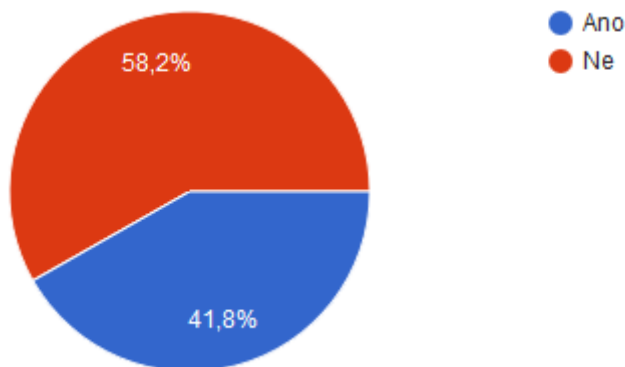
Ano 79 %, tj. 1039, ne potom 21 % respondentů.

Otázka 17) Uvedte rok, ve kterém skončí účinnosti platného rozvojového dokumentu vaší obce. (Zaškrtněte pouze jednu hodnotu.)

Obr. 10: Otázka č. 17

Otázka 18) Je součástí platného dokumentu text o lokální ekonomice, jejím rozvoji apod.?

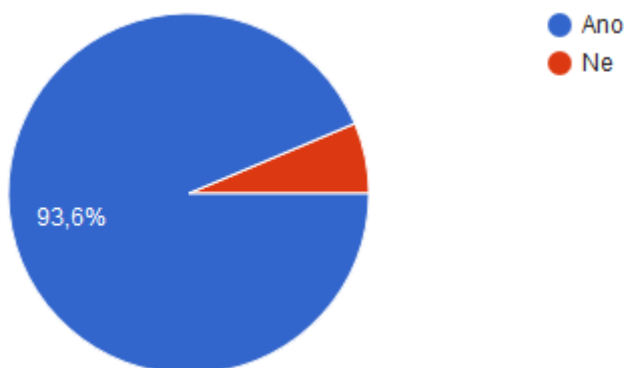
Obr. 11: Otázka č. 18

Otázky 19) a 20) se týkají ochoty poskytnout rozvojový dokument k potřebám výzkumu.

Většina respondentů souhlasila s poskytnutím rozvojového dokumentu pro potřeby výzkumu (uvedlo 67 % respondentů). Někteří v dotazníku rovněž poskytli odkaz na aktuální dokument v online podobě. S těmito dokumenty se v dané fázi projektu CSS nepracuje. Je ke zvážení využití a podrobná analýza v budoucnu.

Otázka 21) Má Vaše obec aktuálně platný územní plán?

Dotazníkové šetření ukázalo, že převážná většina obcí, které se do šetření zapojily, má platný územní plán (uvedlo 1238 respondentů, tj. 94 %).

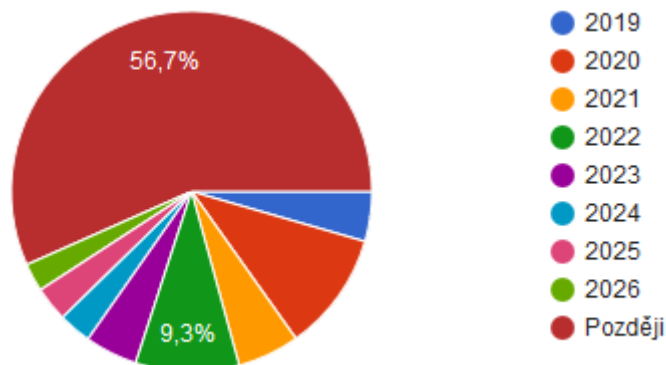
Obr. 12: Otázka č. 21

Otázka 22) Uvedte rok, ve kterém skončí účinnosti platného územního plánu Vaší obce. (Zaškrtněte pouze jednu hodnotu.)

Územní plánování je dlouhodobý proces, což se promítá i v délce platnosti jednotlivých Územních plánů. Přibližně 35 % respondentů uvedlo platnost územních plánů do roku 2023, z této kategorie

pak nejvíce do roku 2020 (11 %) a do roku 2022 (9 %). Zbýlých 65 % uvedlo, že platnosti územního plánu skončí v roce 2024 a později. Největší skupinu odpovědí tvoří kategorie odpovědi „pозději“, tzn. platnost u nadpoloviční většiny (57 %) územních plánů končí až po roce 2026.

Obr. 13: Otázka č. 22

Otázka 23) Využívá Vaše obec některý z následujících ekonomických nástrojů pro podporu podnikatelských aktivit na svém území? Zaškrtněte, prosím, ty, které Vaše obec využívá.

V otázce 23 bylo respondentům nabídnuto 14 možných nástrojů, které mohou být hypoteticky využívány pro podporu lokální ekonomiky. Respondenti mohli označit všechny, které využívají.

Šetření ukázalo, že mezi nejfrekventovaněji používané ekonomické nástroje pro podporu podnikatelských aktivit na území obcí, které se do šetření zapojily, patří následující:

- Zvýhodněné pronájmy při podnikání v prostorách či na pozemcích obce (uvedlo 58 % respondentů).
- Poskytování informačních a asistenčních služeb podnikatelům (56 %).
- Preference místních firem při zadávání veřejných zakázek (50 %).
- Spolupodílení se na vytváření infrastruktury pro podnikání (45 %).

Mezi nejméně používané nástroje podle dat patří uplatnění slevy na dani z nemovitosti či poskytování úvěrů podnikatelům

Nepochybně zajímavým faktem je častá volba možnosti odpovědi „Preference místní firem při podnikání“ a „Zvýhodněné pronájmy“. Přestože jde o oblast působnosti kritizovaného Zákona o veřejných zakázkách a Zákona o obcích, která danou praxi komplikuje, ne-li přímo zapovídá, nepochybně již byly nalezeny cesty, jak tuto účinnou podporu místních podnikatelů přesto použít.

Otázka 24) Pokud Vaše obec využívá k podpoře podnikatelských aktivit na svém území jiné ekonomické nástroje, uveďte jaké:

V otázce č. 24 mohli respondenti uvést další ekonomické nástroje, které nebyly uvedené v předchozí otázce č. 23 a se kterými jejich obec pracuje při podporování podnikatelských aktivit na svém území.

Možnost uvést komentáře využilo 142 respondentů (tj. přibližně 11 %). Typy komentářů shrnuje tabulka v příloze. Do vyplňování komentářů se promítlo to, jak byla v e-dotazníku nastavena otázka č. 23 – respondenti museli něco uvést, aby mohli pokračovat dál v dotazníku. To s sebou přineslo velkou četnost odpovědí typu „Nevyužívá“. Respondenti sami v odpovědi někdy komentovali, že něco v předchozí otázce zaškrtili, aby mohli vyplňovat další otázky. To mohlo výrazně zkreslit odpovědi na otázku č. 23. Přineslo to i to, že není možné jasně oddělit komentáře typu „Ne“ a „Nevyužívá.“. Proto je nutno k prezentování těchto komentářů přistupovat obezřetně.

V jasných komentářích byly další nástroje uváděny jen někdy – šlo především o zvýhodněné ceny, se kterými se pracuje při pronajímání objektů a nemovitostí, nebo pomoc při propagaci, což je spíše nástrojem marketingu, než přímo ekonomickým nástrojem. Někteří respondenti uváděli také zohlednění místních firem a řemeslníků při výběrových řízeních (explicitně byly tyto komentáře doplňovány, že se tak děje zejména u veřejných zakázek malého rozsahu). Jiní respondenti rovněž uváděli komentáře typu:

- některé ekonomické nástroje, které byly uvedeny v otázce 23, jsou v rozporu se zákonem o obcích, zákonem o zadávání veřejných zakázek nebo zákonem o veřejné podpoře (10) („Výše uvedené dotazy jsou v rozporu se zákonem o obcích a veřejné podpoře, protože obec může pronajímat pouze za cenu obvyklou nebo musí být zdůvodněn veřejný zájem. Zároveň v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek není možno zvýhodňovat místní firmy z důvodu diskriminace a netransparentnosti.“)
- obec nedisponuje pozemky a objekty a nemůže proto podporovat podnikatelské aktivity (1)

Otázka č. 25) Pokud podle Vás chybí obcím ekonomické nástroje pro podporu podnikání na svém území, uveďte prosím, které by bylo vhodné zakotvit legislativou:

V komentáři k otázce č. 25 mohli respondenti uvést, které ekonomické nástroje obcím chybí a bylo by podle nich vhodné je zakotvit legislativně. Textové komentáře uvedlo 192 respondentů (tj. cca 14 %). Odpovědi typu pomlčka anebo jiný znak, byly opět vymazány a do uvedeného počtu získaných komentářů nejsou započítány.

Získané textové komentáře jsou shrnuty v tabulce v příloze. Nejčastěji (ve více než 25 % odpovědích) se vyskytla potřeba mít možnost zvýhodnit kvalitní místní podnikatele při výběrových řízeních a potřeba zjednodušení pravidel v této oblasti. Dále se pak jako velmi potřebné jeví být zohlednění sídla/místa podnikání firmy v daňových příjmech obcí (19 respondentů), stejně jako zvýšení daňových příjmů obcí obecně (19 respondentů).

Oblast C. Příklady dobré praxe

Otázka č. 26) Realizovala/realizuje Vaše obec projekty a jiné cílené aktivity na podporu rozvoje lokální ekonomiky?

Na otázku, zda obec realizovala projekty a jiné aktivity zacílené na podporu rozvoje LEK, odpovědělo kladně pouze 15 % respondentů. Zbýlých 85 % konkrétní podpůrné aktivity nevedla.

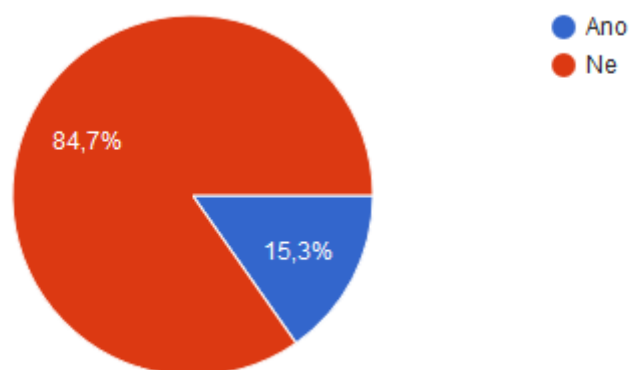
Při následných prezentacích průběžných výsledků však vyšlo najevo, že při přesnější definici toho, co se podpůrnou aktivitou myslí, by bylo možno očekávat kladných odpovědí více, zejména za předpokladu, že by byly za takovouto aktivitu pokládány např. tvrdé investice do infrastruktury, či občanské vybavenosti, stejně jako měkké projekty v oblasti podpory komunitního života, které se objevovaly v přehledu jmenovaných projektů. Takovéto projekty obce realizují ve větší míře, než odpovídá uvedeným 15 % kladných odpovědí. Není v této souvislosti jasné, jakou asistenci poskytli při vyplňování dotazníků starostům pracovníci CSS.

Jednotlivé podpůrné aktivity dotazované v otázkách 27, 28 a 29 jsou vyhodnoceny samostatně v dokumentech zpracovaných dle pokynů projektového týmu CSS.

Z maloformátových projektů často zmiňovaných stojí za zmínku podpora drobných prodejen a místních hostinců, lokálních trhů, lokálního cestovního ruchu a cykloturistiky, podpora řemeslných akcí, cílené využití VPP, pošta Partner.

Přenos dobré praxe je možný zejména u měkkých neinvestičních projektů, které jsou vytipovány v samostatném materiálu SMOČR.

Obr. 14: Otázka č. 26

Oblast D. Lokální aktéři a spolupráce s nimi

Otázka č. 31) Označte prosím, které z „nadobecních“ institucí jsou pro Vaši obec relevantním podpůrným partnerem při péči o obec. Pole označte, pokud je ve Vašem území příslušná instituce aktivní, u úřadů se zaškrtnutí předpokládá. Následně charakterizujte spolupráci dle nabídnutých polí a navržených hodnot.

Komplexní otázka. Technicky přinesla formulace otázky problém obcí, které jsou zároveň ORP, které v dílčí podotázce byly zároveň subjektem i objektem dotazování. Tento nesoulad se projevil v poznámkách. Pro celkový výstup však není tato komplikace zásadní.

Hustota spolupráce	Velmi často	Často	Občas	Výjimečně	Vůbec
Krajský Úřad	10,1%	34,1%	41,7%	11,4%	2,6%
ORP	23%	38,5%	27,5%	7,6%	3,5%
DSO	33,2%	40,1%	21,5%	3,8%	1,4%
MAS	12,2%	27,5%	34,8%	15,8%	9,6%
CSS	28,8%	38,3%	22,2%	7,1%	3,7%

Tab. 6: Vyhodnocení otázky 31a

Spokojenost s rozsahem pomoci	Počet odpovědí	Velmi spokojeni	Spíše spokojeni	Spíše nespokojeni	Nespokojeni	Zájem o rozšíření spolupráce
Krajský Úřad	1242	16,1%	70%	11,8%	2%	71,9%
ORP	1227	25,1%	60,4%	10,9%	3,6%	66,8%
DSO	1252	52%	45,3%	2,3%	0,4%	71,7%
MAS	1177	26,5%	58,1%	11,4%	4%	62,3%
CSS	1221	51,9%	44,6%	2,8%	0,7%	71,6%

Tab. 6: Vyhodnocení otázky 31b

Oblasti/témata pro rozšíření spolupráce:

- **Krajský úřad:** dotace, doprava, infrastruktura, finance, poradenství, investice, metodické vedení, školství, životní prostředí, strategický rozvoj obce, odpady, zdravotnictví, cestovní ruch, bezpečnost, koordinace, územní plánování, právní poradenství, podpora podnikání, komunikace a celková podpora.

= **strategické plánování, finance, komunikace a lepší podpora, snížení administrativy.**

- **ORP:** všeobecná spolupráce, poradenství, koordinace – společné projekty, doprava, sociální oblast, dotace, bezpečnost, administrativní pomoc, kultura, odpady, školství, koordinace aktivit v území, územní plánování, bezpečnost, právní poradenství, životní prostředí, infrastruktura, bezpečnost v obci, zrychlení administrativy.

Projekt Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce,
reg.č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017,
financovaný z evropského sociálního fondu prostřednictvím OPZ.

= všeobecná spolupráce, témata podobná jako u KÚ, podrobnější, související s výkonem každodenní veřejné správy, praktičtější, konkrétnější. Celkově potřeba zjednodušení, zrychlování administrativní pomoci a potřeba koordinace činností v území.

- **DSO:** společné projekty obcí, administrativní pomoc, výkon přenesené působnosti obce, vzdělávání k legislativě, rozvojové dokumenty, rozvoj mikroregionu, veřejné zakázky, právní podpora, odpady, projektová činnost, dotační poradenství + zavedené aktivity, které jsou v různých DSO různé.

= témata rozrůzněná, dle zvyklostí již probíhající spolupráce. Odpady, právní poradenství, admin. pomoc, VZ, odpady,... Především společné nadobecní projekty.

- **MAS:** dotace, konzultace, poradenství, podpora podnikání, strategické dokumenty, propojování aktérů v regionu, rozvoj občanské vybavenosti a infrastruktury, odpady, životní prostředí.
- **CSS:** odborné poradenství, legislativa, právo, metodika, pomoc s přenesenou působností obce, pomoc s administrativou, veřejné zakázky, projektová činnost, dotace, odpady,

Otázka 32) Vyjádřete se prosím pomocí nabídnutých polí a navržených hodnot ke spolupráci s Úřadem práce. Uveďte všechna kontaktní pracoviště, s nimiž spolupracujete.

Otázka č. 33) Existují další partneři, se kterými jako obec spolupracujete v oblasti témat souvisejících s lokální ekonomikou? (Může se jednat jak o MAS, CSS, místní školy, neformální vzdělávací instituce, podniky, neziskové organizace,...) Charakterizujte prosím spolupráci s nimi pomocí nabídnutých polí a navržených hodnot.

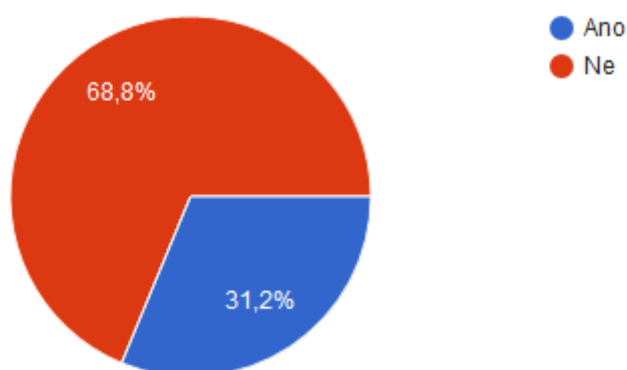

Oblast E. Podnikatelé v obci a infrastruktura služeb

Otázka č. 34) Má Vaše obec zpracovaný přehled místních podnikatelů v oblasti služeb a řemesel, kteří existují na území Vaší obce?

Dotazníkové šetření ukázalo, že v zapojených obcích ve většině případů není zpracovaný přehled místních podnikatelů v oblasti služeb a řemesel. Na otázku č. 34, která se ptala na existenci daného přehledu, odpovědělo kladně 31 % respondentů.

Obr. 15: Otázka č. 34

Otázka č. 35) Jaká data byla použita k jeho vytvoření?

Odpovědi na následující otázku ukázali, že přehledy místních podnikatelů byly vypracovány obcemi zejména na základě níže uvedených dat:

- Místní znalost firem, osobní kontakty.
- Dostupné veřejné databáze a rejstříky

Výjimečně se vyskytovaly aktivnější přístupy v podobě:

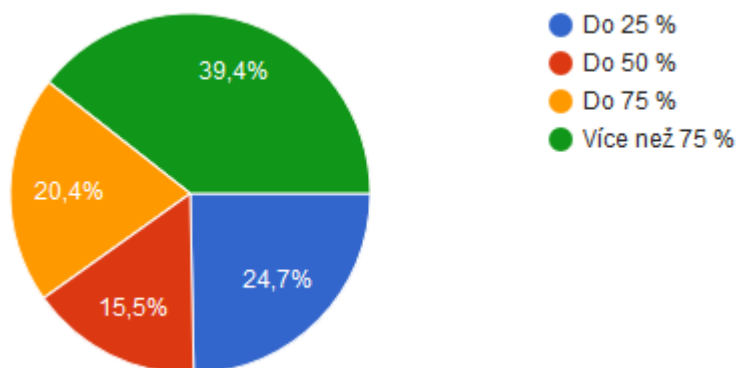
- Vlastní databáze
- Spolupráce s ČSÚ
- Aktivní pobídky k registracím podnikatelů na webu obcí, místních zpravodajích

Na tuto otázku odpovědělo 266 respondentů. Odpovědi byly formulovány volně. Z volně doplněných odpovědí je patrné, že některé obce tyto přehledy aktivně vytvářely pro vlastní potřebu již v předchozích letech. Vzhledem k frekvenci výskytu mezi volnými odpověďmi se ale jedná spíše o výjimky.

Otázka č. 36) Odhadněte, jaké procento místních podnikatelů z oblasti služeb a řemesel tento přehled zahrnuje:

Na tuto otázku odpovědělo 401 respondentů, z toho 158 se domnívá, že jejich přehled pokrývá více než 75 % všech podnikatelů z oblasti služeb a řemesel v obci, 82 odhaduje pokrytí mezi 50-75 %. Méně než polovinu těchto podnikatelů dle odpovědí zachycují přehledy v 62 obcích a ve zbylé necelé čtvrtině (99 odpovědích) přehledy pokrývají méně než 25 % podnikatelů.

Obr. 16: Otázka č. 36

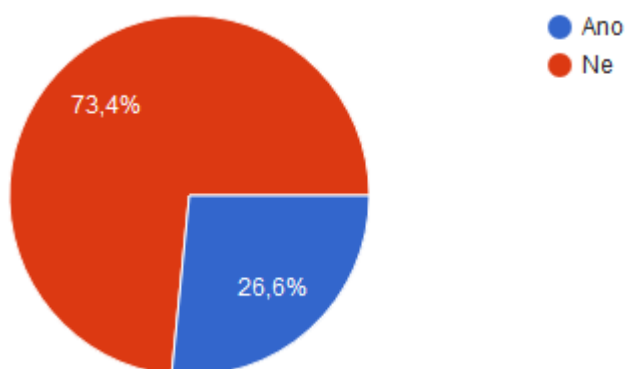
Otázky č. 37) a 38) se zabývají aktuálností a procesy aktualizace těchto přehledů.

V obou otázkách poskytlo odpovědi taktéž 401 respondentů, přičemž za aktuální své přehledy podnikatelů považuje 343 (85,5 %) respondentů, za neaktuální pak 58 (14,5 %). Aktivně aktualizaci alespoň jednou za 2 roky provádí dle respondentů 297 obcí (74 %), 104 (26 %) pak takovouto pravidelnou aktualizaci neprovádí.

Otázka č. 39) Zahrnuje i poskytovatele služeb z území mimo obec?

Bezmála ¾ respondentů odpovídajících na tuto otázku konstatovalo, že jejich přehledy dostupných služeb nepřesahují hranice obce, tzn. 74% obcí nemá zpracován přehled poskytovatelů služeb ve svém okolí.

Obr. 17: Otázka č. 39

Otázka č. 40) Které z následujících služeb a řemesel jsou dostupné občanům přímo ve Vaší obci? Seznam můžete doplnit vlastními tipy. Charakterizujte prosím u uvedených řemesel a služeb jejich dostupnost a dostatečnost nabídky pomocí nabídnutých polí a navržených hodnot.

V této otázce bylo respondentům nabídnuto 15 typů služeb a řemesel, které měli ohodnotit co do dostupnosti v místě. Zároveň mohli respondenti doplnit další kategorie.

Z odpovědí vyplynulo, že z navržených služeb a řemesel je v obcích nejvíce krát zastoupen:

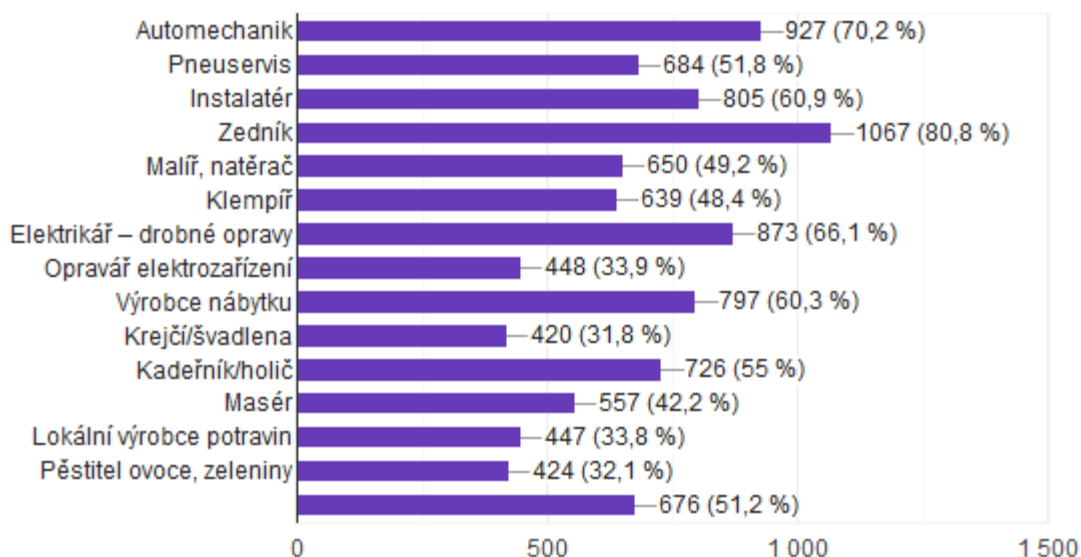
- zedník
- automechanik
- elektrikář – drobné opravy
- výrobce nábytku (kam lze zařadit stolaře, či truhláře, který se často jmenovitě objevoval v doplňujících odpovědích).

V nadpoloviční většině obcí je dále k dispozici provoz kadeřnictví, pneuservis a chov drobného zvířectva (poslední nepojmenovaný řádek grafu).

Z navržených oborů se v obcích nejméně často vyskytují obory:

- krejčí/švadlena
- pěstitel ovoce a zeleniny
- lokální výrobce potravin.

Obr. 18: Otázka č. 40

K výše uvedeným oborům respondenti uváděli také údaj, nakolik je dané řemeslo anebo daná služba k dispozici, tzn. nejen zdali v místě reálně je, existuje, ale zda odpovídá poptávce.

Mezi dalšími doplněnými obory se objevovala pestrá škála služeb a řemesel, mezi kterými se objevovaly jak řemesla, tak služby. Celkem bylo vyjmenováno dalších 1205 činností. Pro další řešení v této oblasti by bylo vhodné doplnit podrobnou analýzu získaných dat.

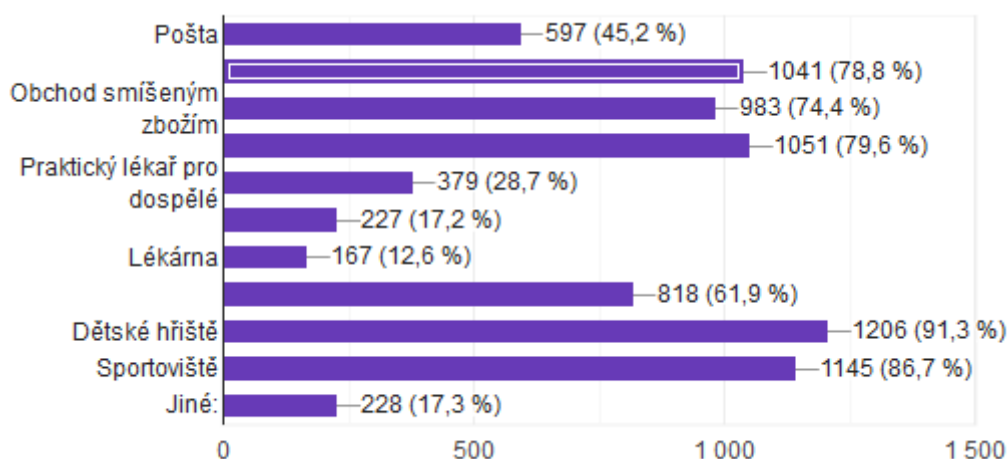
Otázka č. 41) Z výše uvedené tabulky vyberte prosím 5 služeb/řemesel, které jsou podle Vašeho názoru v současnosti ve Vaší obci nejvíce potřebné/poptávané a zároveň nedostatečně nabízené.

Otázka č. 42) Jaké z níže uvedených služeb občanské vybavenosti jsou dostupné občanům Vaší obce přímo ve Vaší obci? (Zaškrtněte všechny služby, které jsou dostupné přímo ve Vaší obci.)

V níže uvedeném grafu jsou dostupné služby občanské vybavenosti zachyceny zřetelně. S technickou výjimkou – ve výstupu Google dotazníku pojmenovány tři kategorie odpovědí.

- Druhý řádek se 1041 hlasy představuje místní restauraci/hospodu.
- Šestý řádek s 227 hlasy představuje praktického lékaře pro děti a dorost
- Osmý řádek s 818 hlasy představuje kulturní zařízení (kino, kulturní dům,...)

Obr. 19: Otázka č. 42

Otázka 43) Pokud jsou ve Vaší obci dostupné jiné služby občanské vybavenosti, uveďte je prosím

Respondenti uvedli 392 odpovědí.

Otázka 44) Jaké ze sociálních služeb a služeb sociálního typu jsou dostupné ve Vaší obci? Charakterizujte prosím zapojení dané služby v obci pomocí nabídnutých polí a navržených hodnot. Přehled můžete doplnit.

V této otázce bylo respondentům nabídnuto k vyjádření 9 sociálních služeb a služeb sociálního typu. Dále byla nabídnuta možnost uvést jiné služby.

Projekt Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce,
reg.č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017,
financovaný z evropského sociálního fondu prostřednictvím OPZ.

K nabídnutým možnostem se vyjádřilo celkem 1229 respondentů (cca 93 %). Počty odpovědí k jednotlivým službám se liší charakteristiku od charakteristiky, v níže uvedené tabulce jsou uvedeny počty odpovědí na otázku potřeby v obcích, k nim jsou pak uvedena procenta, ve kterých byla u potřeby uvedena varianta odpovědi „ano“. Ve vyjádření zda zřizuje obec, se počty respondentů snižují a nejsou v tabulce přesně uvedeny, pro porovnání je tedy pro lepší výpovědní hodnotu zvoleno jak procento, tak absolutní číslo.

Ze shrnutí dat lze vyčíst následující:

- U všech komentovaných služeb lze pozorovat převis poptávky nad nabídkou.
- Nejvýraznější je tento rozdíl v otázce domovů a denních stacionářů pro seniory, což souvisí jednak se zvyšující se potřebností z důvodů stárnutí populace, ale také s náročností zřízení takového zařízení.
- Služby označené jako nejpotřebnější jsou Služby domácí péče a Rozvážka obědů (81,1% a 89%).
- Naopak nejméně jsou potřebné v obci Azylové domy (4,4%) a Chráněné bydlení (14,9%).

Zároveň je však nutné uvést, že se jedná zejména o služby pro seniory. Každé území je však jiné skladbou obyvatelstva, a tak je nutné nebrat v úvahu jen služby pro seniory, ale také patologické jevy, vyloučené lokality v obcích a okolí a další skutečnosti spojené s rozvojem a využíváním území.

Služba	Odpovědí	Potřebnost v obci?	V kolika případech zřizuje obec?
Domov pro seniory	1229	47,8%	10,7% (107)
Denní stacionář pro seniory	1209	30%	2,6% (25)
Služba domácí péče	1233	81,1%	6,3% (69)
Nízkoprahové zařízení pro občany se sociálními hendikepy	1192	15,3%	2,9% (28)
Azylový dům	1195	4,4%	0,6% (6)
Chráněné bydlení	1193	14,9%	4,6% (44)
Dluhová poradna	1197	27,5%	2,6% (25)
Sociální asistence	1211	47,8%	7,3% (74)
Rozvážka obědů	1250	89%	18,4 (216)

Tabulka 7: Četnost odpovědí v otázce č. 44

Otázka č. 45) Sídli ve Vaší obci nějaký sociální podnik?

Přítomnost sociálního podniku na území své obce konstatovalo pouze 85 respondentů, tj. 6,5%. Zbýlých 1220 (93 %) uvedlo, že v jejich obci sociální podnik nesídí.

Otázka 46) Uvedte, prosím, jaký sociální podnik/jaké sociální podniky mají sídlo ve Vaší obci:

Zde je na místě uvést, že sociální podnikání je standardní podnikání v jakémkoli oboru, které naplňuje jisté definované principy navíc, pro něž se může nazývat sociálním. Nejedná se primárně o obsahové zaměření činnosti na sociální oblast. Pojítkem s pojmem „sociální“ je především to, že v takovýchto podnicích jsou zaměstnávání lidé znevýhodnění na trhu práce z důvodů zdravotních či sociálních handicapů.

Konkrétní sociální podniky uvedlo 76 respondentů. Je ovšem otázkou, zda se jedná skutečně o sociální podniky v pravém slova smyslu, jelikož drtivá většina z nich je z oblasti sociálních služeb (hospic, charita, chráněná dílna, centra sociální péče, domovy seniorů a denní stacionáře, dětský domov atp.)

Jen v malém procentu případů jsou uváděny názvy podniků, které nijak nesouvisí se sociální tematikou a lze u nich předpokládat, že jsou v seznamu sociálních podniků nikoli ve smyslu sociálních služeb uváděny správně.

Oblast G. Brownfieldy

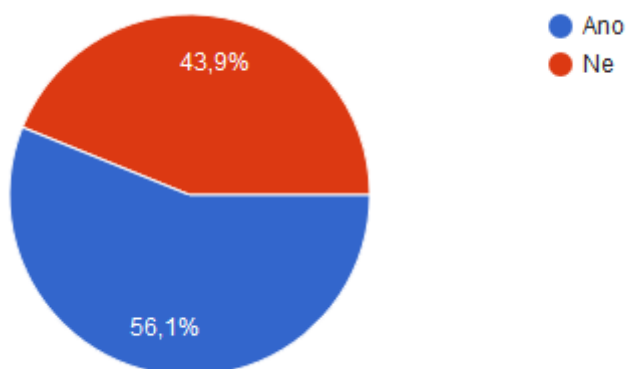
Zde je uveden základní přehled otázek a základní souhrnné informace z dotazníkového šetření. Seznamy brownfields byly jako povinný výstup odevzdány dle jednotlivých CSS prostřednictvím ISP.

V samostatném výstupu jsou řešeny oblasti otázek 50-55

Otázka 48) Existují ve Vaší obci volné plochy, prostory či objekty, včetně prostor typu malé užitné plochy, které jsou vhodné k dalšímu využití?

Převážná většina zástupců obcí, které se do šetření zapojily, uvedla, že na území obce existují volné plochy, prostory či objekty, které jsou vhodné k dalšímu využití. Na uvedenou otázku odpovědělo 1251 respondentů, z toho kladně 702 (56,1%) a záporně 549 (43,9%).

Obr. 20: Otázka č. 48

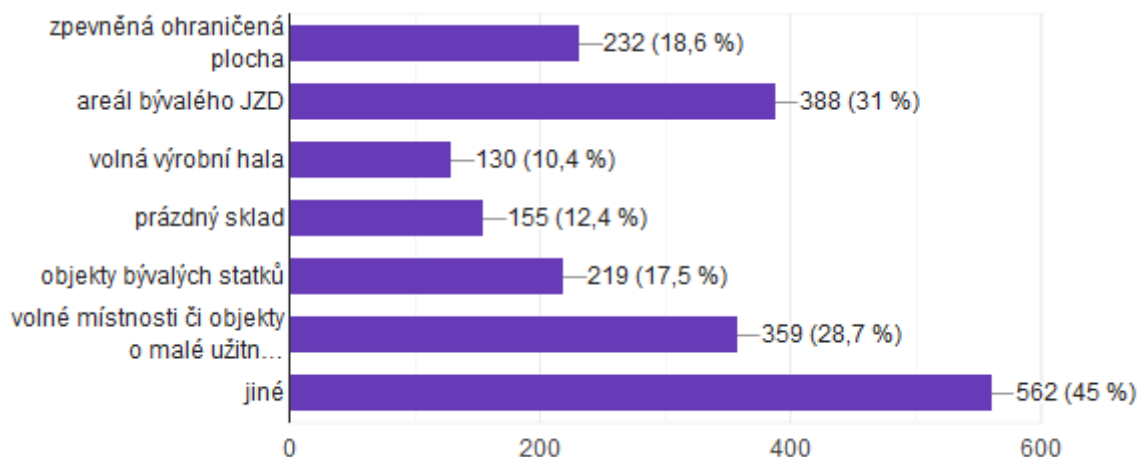

Otázka č. 49) Existují ve Vaší obci následující prostory či objekty, které jsou vhodné k dalšímu využití? Zaškrtněte ty, které existují ve vaší obci. (Zaškrtněte všechny prostory anebo objekty, které jsou vhodné k využití ve Vaší obci.)

Na tuto otázku odpovídalo 1250 respondentů, přičemž respondenti měli možnost označit všechny pro ně platné varianty odpovědí. Respondentům bylo nabídnuto 6 konkrétně specifikovaných typů brownfieldů a možnost vybrat variantu „jiné“. Tato poslední varianta byla z nabídnutých možností označena nejčastěji, a sice v 562 případech (45%).

Z variant konkrétně specifikovaných respondenti nejčastěji uváděli přítomnost:

- areálů bývalých JZD (31%),
- volné místnosti či objekty o malé užitné ploše (29%),
- zpevněné ohraničené plochy (19 %).
- jiné (45 %)

Obr. 21: Otázka č. 49

Otázka č. 50) Jaké jiné typy volných prostor či objektů existují ve vaší obci?

Vzhledem k faktu, že v předchozí otázce dotazníku chyběla varianta odpovědi, která by v obci zachytila absenci jakéhokoli brownfieldu, vyřešila tento problém většina respondentů způsobem, kdy zvolila variantu odpovědi „jiné“ a v otevřeném poli pak následně uvedla text typu „volné prostory nemáme/žádné/nejsou“ atp.

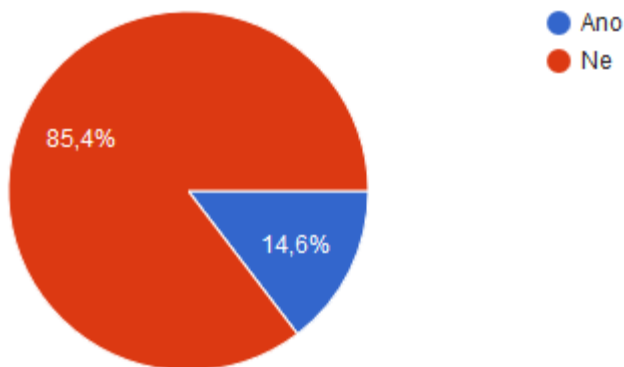
Mezi konkrétně uvedenými brownfieldy v kategorii „jiné“ se často objevovaly především již nevyužívané objekty v intravilánu obcí, zejména objekty v soukromém vlastnictví a nevyužívané objekty občanské vybavenosti. Mezi jinými např.:

- Budovy bývalé školy/MŠ,
- Stodoly, zemědělské usedlosti,
- Neobývané rodinné domy, prázdné nemovitosti k prodeji.

Otázka 51) Má Vaše obec zpracovaný vlastní přehled volných ploch, prostor a objektů vhodných ke komerčnímu využití?

Na uvedenou otázku odpovědělo 1251 respondentů, z toho kladně 183 (14,6%) a 1068 (85,4%) záporně. Převážná většina obcí zachycených šetřením tedy vlastní evidenci brownfields nevede.

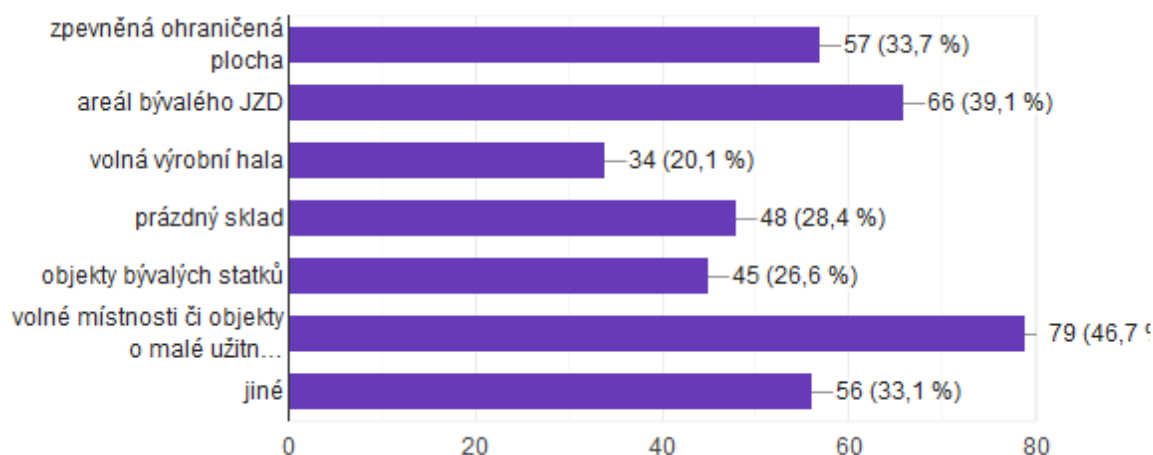

Obr. 22: Otázka č. 51

Otázka č. 52) Jaké typy ploch, prostor či objektů tento seznam zahrnuje? (Zaškrtněte všechny, které jsou uvedeny v seznamu.)

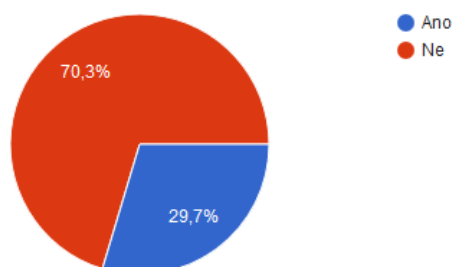
169 odpovědí

Obr. 23: Otázka č. 52

Otázka č. 53) Jsou plochy, prostory či objekty vhodné k novému využití ve Vaší obci evidovány v nějaké databázi, kterou vede jiná instituce, než Vaše obec?

172 odpovědí, 121, 51

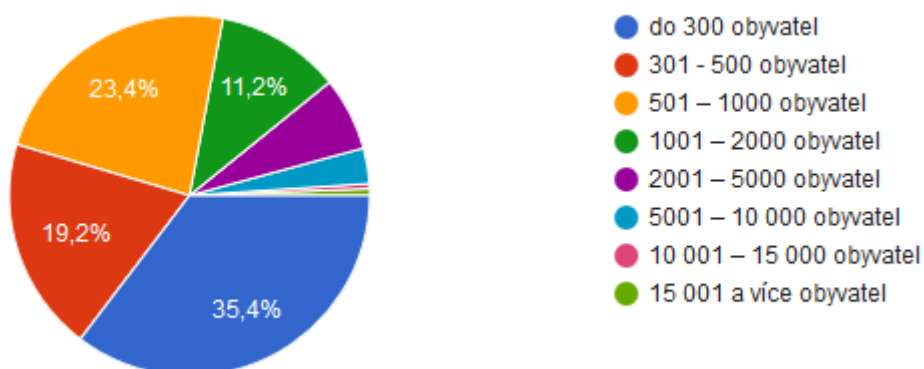
Obr. 24: Otázka č. 53

Oblast H. Identifikace obce či města

Otázka č. 56) Do jaké velikostní kategorie spadá Vaše obec?

Na dotazník odpovídalo 1322 respondentů; 89 % (1178) z nich byli zástupci velikostních kategorií obcí do 2000 obyvatel.

V ČR je aktuálně celkem 6266 obcí, z toho 5554 obcí do 2000 obyvatel. Do šetření se zapojilo 21,2 % obcí do 2000 obyvatel. Stejně procento pokrytí ČR šetřením zůstává i při započtení obcí do 5000 obyvatel. Síť CSS pokrývá 1523 obcí, do dotazníku se zapojilo 1322 obcí, tzn. 87% obcí v projektu CSS.

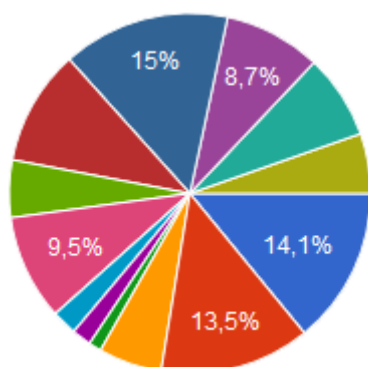

Obr. 25: Otázka č. 56

Otázka č. 57) Do jakého kraje spadá Vaše obec?

Do dotazníkového šetření se zapojily obce ze všech krajů, kromě Prahy. Nejvíce se zapojily obce z Jihomoravského kraje (198, 15%), dále ze Středočeského kraje (186, 14,1%) a potom z Jihočeského kraje (178, 13,5%). Nejméně se zapojily obce Libereckém kraji (30, 2,3%), v Ústeckém kraji (23, 1,7%) a v Karlovarském kraji (15, 1,1%)

- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj
- Pardubický kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Zlínský kraj
- Moravskoslezský kraj

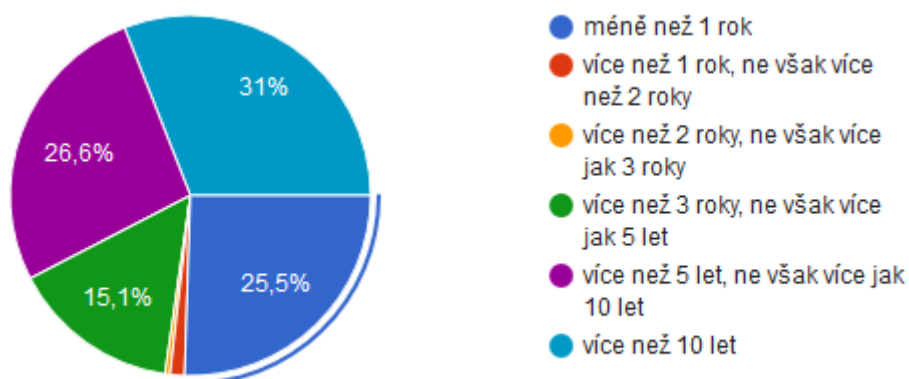
Obr. 26: Otázka č. 57

Otázky č. 58) Jak dlouho vykonáváte funkci starosty / starostky?

Více než polovina respondentů dotazníkového šetření (58 %) patří mezi zkušené starosty vykonávající svou funkci déle než 5 let. Vzhledem k termínu voleb do obecních zastupitelstev lze odhadnout, že tato větší polovina respondentů je ve funkci již 3. volební období.

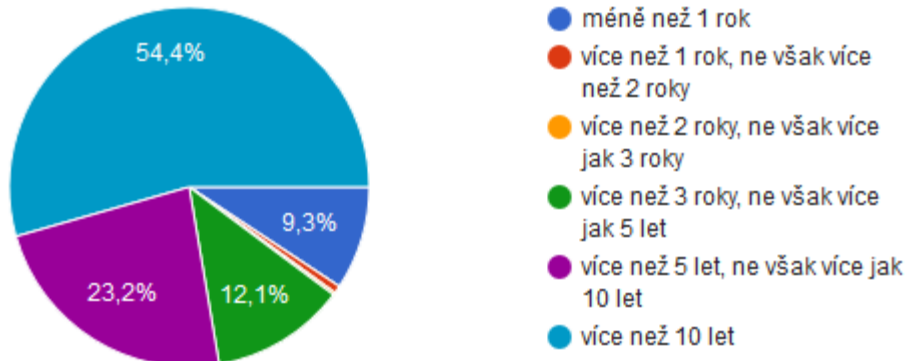
Je zde však i poměrně silná skupina nových starostů v prvním volebním období (25,5%). Vzhledem k nižšímu procentu nováčků v zastupitelstvech (viz otázka níže), lze předpokládat, že nejméně polovina z nových starostů už před svým zvolením figurovala v zastupitelstvech obcí.

Obr. 27: Otázka č. 58

Otázka č. 59) Jak dlouho vykonáváte funkci zastupitele obce (vč. výkonu funkce starosty)?

Obr. 28: Otázka č. 59

U obou otázek lze konstatovat, že odpovídali převážně velmi zkušení respondenti. V roli zastupitele se více než tři čtvrtiny respondentů pohybují déle než 5 let (77,6%), déle než 10 let se v těchto funkcích pohybuje více než polovina všech respondentů. (54,4%)

Následující otázky jsou ryze identifikační, odpověděli na ně všichni respondenti. Pro účely přehledu vyhodnocení kontaktní údaje nepracováváme.

Otázka č. 60) Vaše CSS?

Otázka č. 61) Název obce či města.

Otázka č. 62) Jméno respondenta.

Otázka č. 63) Váš e-mail.

Závěr

Dotazníkové šetření bylo uskutečněno ve 1 322 obcích. Díky ochotě starostů a pracovníků CSS došlo k identifikaci existujícího stavu podpory a rozvoje lokální ekonomiky v jednotlivých územích s CSS.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že obce rády aktivně spolupracují na mnoha úrovních (nejvíce okolní obce, ale i ORP, úřady, partneři v území), snaží se zjišťovat dostupnost služeb a vyhledávají podněty občanů. Bohužel naopak nemají dostatečné zdroje (čas, finance, personál, kompetence) a nevyužívají zahraničních zkušeností pro rozvoj lokální ekonomiky.

Nejčastěji vnímanými problémy v obcích jsou stárnutí a postupné vylidňování obcí, vč. pracovní migrace, nedostatek kvalifikovaných pracovníků a řemeslníků a chybějící nástroje pro dlouhodobé uplatnění osob s hendikepy na trhu práce (VPP). Obce tak nejsou motivovány k řešení lokální ekonomiky (89 %), ale chtěly by mít pravomoci k jejich řešení (88 %) a měly by jim náležet daňové příjmy z podnikatelských aktivit vykonávaných na území obce (88 %). Stát a legislativa komplikuje až znemožňuje řešení lokální ekonomiky z úrovně obcí.

Programy rozvoje obcí má zpracováno 79 % obcí, platnost většiny z nich (72 %) končí v blízké době, nejpozději s koncem programového období (2023). Pouze 431 (42 % z existujících PRO) obcí uvádí, že v Programu rozvoje obce řeší téma lokální ekonomiky, ostatní toto téma v programech nemají. Některé z obcí již však využívají nástroje pro podporu lokální ekonomiky. Jedná se o např. propagace místních firem (60%), preference místních při zakázkách (52%), zvýhodněné pronájmy (55%) a spoluutváření místní infrastruktury. Pouze 15% obcí realizuje projekty na podporu lokální ekonomiky. Obecným pozitivem vyplývajícím z dotazníků vystupuje potřeba a chuť obcí spolupracovat a rozšiřovat pole spolupráce na všech úrovních – obce spolupracují a chtějí další pomoc (70%). Hlavním partnerem jsou sousední obce a podpora meziobecní spolupráce.

Díky setkání pracovníků CSS se zástupci obcí na téma Lokální ekonomiky a postupnému procházení těchto dotazníků, si mnoho starostů uvědomilo důležitost lokální ekonomiky ve svém území. V mnoha ohledech, i když byl dotazník rozsáhlý a někdy komplikovaný, pro ně znamenal přehled o možnostech ve svém území. Za hlavní přínos považovali hlavně získání informací a vytvoření přehledu o situaci v obci. Realizované rozhovory odhalily, že velká řada starostů nemá přehled o rozsahu lokální ekonomiky, podnikatelů či brownfields a jejich dopadech na svém území. Většina starostů získala přehled o současném stavu území. Mnozí z nich, také získali lepší představu, čeho mohou za pomoci jednotlivých výstupů ve prospěch rozvoje lokální ekonomiky dosáhnout a k čemu je využít.

Přílohy

Tabulka 8 – Komentáře o aktuálním stavu lokální ekonomiky (včetně příkladů uvedených tvrzení)

Typ odpovědi	Četnost (n)	Příklady tvrzení
POZITIVNÍ		
Lokální ekonomika se rozvíjí (bez uvedení důvodu)	15	„Rozvíjí se.“ „Stoupající tendence.“ „Příznivý rozvoj.“
Lokální ekonomika v naší obci se rozvíjí díky rozvoji podnikání, nedávným / novým investicím podnikatelů, rozvoji drobného podnikání, anebo neziskové sféry apod.	48	„Rozvoj podnikatelských aktivit“ „staví se nové výrobní a skladovací prostory středního podnikání pro cca 100 zaměstnanců; výstavba a rozvoj služeb malých podnikatelů pro volnočasové aktivity i turistiku“ „Rozšiřují se vápencové lomy, vznikají nové podniky např. malý pivovar apod. Obec je tedy v neustálém ekonomickém růstu a rozvíjení se.“ „rozvíjí se nejen podnikatelská ale i nezisková sféra, funguje spolupráce mezi firmami, existence regionální značky“ „přibývá podnikatelů hlavně v prvovýrobě, roste počet OSVČ v klasických službách pro obyvatele“ „Průmyslová zóna – trvalý rozvoj“ „Ve městě se rozvíjí drobné podnikání a roste počet drobných živnostníků, a to zejména v oblasti obchodu a služeb (domácí farmy, výrobky, ekologicky zaměřený sortiment - tašky, obaly apod.). Na rostoucí trend pružně nereaguje samospráva města, kde se této problematice nepřetržitě nikdo nevěnuje (existují pouze vybrané lokální aktivity - farmářský trh, medový den, květinový jarmark apod.).“ „dobrý, v obci je velká dřevozpracující firma která se stále rozvíjí“ „rozvíjí se zem. činnost malých podnikatelů, statky přebírají mladí lidé“
Stav lokální ekonomiky v naší obci je dobrý. Existuje dostatek služeb pro občany (s ohledem na jejich poptávku).	40	„situace v lokální ekonomice je dobrá“ „dobrý, úměrně ekonomice státu“ „dobrý, s ohledem na velikost obce“ „pro účely obce dobrý“ „dostačující s ohledem na poptávku občanů“ „dostačující, jsme spokojeni“
Jsmo aktivní v podpoře lokální ekonomiky.	8	„Děláme maximum pro rozvoj.“ „Spolupracujeme s místními podnikateli aj. subjekty.“ „V rámci navýšení RUD dochází ke zvýšení investic v celém městě.“ „Obec prodává parcely pro nové RD, což by mohlo pomoci i rozvoji ekonomiky.“ „Obec buduje vodovod, kanalizaci, poldry (protipovodňová opatření), stavební parcely. Udržitelnost prodeje potravin v obci.“ „aktivně propagujeme podnikatele v obci“

		„Lokální ekonomika není mezi aktuálně řešenými oblastmi, k podpoře dochází pouze v rámci obecních akcí, v rámci kterých se zapojují místní živnostníci.“
STAGNUJE		
Lokální ekonomika v naší obci stagnuje.	19	„Stagnuje“ „Ekonomika v naší obci je defacto na stejné úrovni posledních 5 let.“
Lokální ekonomika stagnuje, protože už není takový prostor pro další rozvoj.	11	„Počet živnostníků je stabilizovaný a vzhledem k velikosti obce a volných prostor se momentálně nemá kam rozvíjet.“ „Myslím, že je stále stejná, jsme malá obec a nabízených služeb zde moc není a ani být nemůže“ „Naše obec je malá a tomu je přizpůsoben i příděl finančních prostředků, nemá zde sídlo žádný větší subjekt, který by obec podpořil.“ Obec je malou neprůjezdní obcí, bez větších předpokladů na větších předpokladů pro nárůst lokální ekonomiky. „Stav stagnující - malá obec - rekreační charakter.“
Lokální ekonomika stagnuje, nerozvíjí se, protože jsme příměstská oblast / v blízkosti města.	10	„Malý prostor pro rozvoj služeb, blízkost města.“ „jsme příměstská oblast s dobrou dojezdovou vzdáleností do větších měst“
Lokální ekonomika stagnuje kvůli malé nezaměstnanosti.	5	„stagnuje kvůli malé nezaměstnanosti“ „limitem dalšího rozvoje je nedostatek pracovních sil“
LEK stagnuje, podniky se nerozvíjí, podnikatelé chybí.	13	„Velké podniky v naší obci se nerozvíjí, nové podniky nevznikají ani nemají zájem sem umístit své provozovny. Na slušné úrovni jsou pouze drobní podnikatelé.“ „Prostory pro rozvoj služeb jsou, jen nejsou podnikatelé.“ „Obec má nízký počet ekonomiky aktivních obyvatel.“
Lokální ekonomika spíše stagnuje, převládá obava pouštět se do ekonomicky náročnějších aktivit.	1	„příliš se nerozvíjí, převládá obava pouštět se do ekonomicky náročnějších aktivit“
Lokální ekonomika stagnuje, nebo klesá z důvodu odlivu anebo malého počtu nových obyvatel.	5	„lokální ekonomika v obci stagnuje z důvodu malého přílivu nových obyvatel, k růstu ekonomiky jsou potřeba "mozky", které by na růstu pracovali, věkový průměr občanů je nad 45 let“ „Snižuje se stav trvale bydlících občanů.“
Lokální ekonomika stagnuje z důvodu státu.	5	„Lokální ekonomika stagnuje. Stát nepřispívá k podpoře tohoto podnikání, každý se raději nechá zaměstnat. Pro většinu je dosti zatěžující EET.“ „Stát nevěnuje podpoře LEK dostatečnou pozornost.“ „V obci jsou drobní podnikatelé, ale nepodnikají pro administrativní složitost.“
LEK stagnuje, protože ze strany obce není dostatečně	4	„Lokální ekonomika v naší obci spíše stagnuje, ze strany obce v současné době není lokální ekonomika

řešena.		řešena.“ „V současné době nemáme kapacity (personální, finanční) blíže věnovat pozornost lokální ekonomice.“
NEGATIVNÍ		
Lokální ekonomika v naší obci v podstatě neexistuje.	6	„V podstatě neexistuje.“ „Nulový“ „Lokální ekonomika je v obci minimální.“ „v obci není nic, nezájem pro podnikání pro administrativní složitost, chybí infrastruktura, špatná dopravní dostupnost“ „Lokální podnikání v podstatě neexistuje.“
Stav lokální ekonomiky v naší obci je špatný, nebo se postupně zhoršuje.	13	„Zhoršuje se.“ „Špatný.“ „Špatný, zvyšují se náklady regulované státem a navyšování v rámci RUD je nedostačující.“ „Klesající.“ „U nás se nic neděje.“ „Menší firmy mají méně práce a na vesnici jsou především malé firmy.“
Chybí řemeslníci anebo služby.	52	„chybí řemeslníci“ „chybí služby“ „chybí základní občanská vybavenost – služby“ „Chybějící prodejna základních potravin, jídelna nebo restaurace poskytující obědy, ubytovací služby.“ „V roce 2018 došlo u končení smlouvy a zavření maloobchodu v obecní budově. Doposavad se nepodařilo z rekonstruovanou budovu adekvátně a funkčně využít. V obci se nachází 1 stagnující prodejna potravin a drobného zboží. (soukromé vlastnictví). Dle majitelů je provoz ekonomicky náročný a zvažují zavření této prodejny. Z řad občanů jsou ohlasy, že prodejna je špatně zásobena. Otázkou je, zda při lepším zásobení prodejny by byl problém vyřešen. Obec má zájem prodejnu potravin udržet, zvažuje dotování prodejny fin. příspěvkem na provoz. Jiným směrem se lokální ekonomika v obci nerozvíjí. Školní jídelna má vlastní zásobování (nelokálního charakteru) . Ostatní provozovny mají přímý dopad na lokální ekonomiku v obci pouze v roli zaměstnavatele. Mzdové ohodnocení provozoven je nedostatečné. Produkty jsou vyváženy. A jedná se pouze o provozovny nikoliv sídla firem, o lokální ekonomice v širším pojetí nelze tedy hovořit.“ „Chybí služby pro zajištění lékařské a zubní činnosti, chybí zajištění prodej potravin.“ „V současné době je největší poptávka po řemeslných službách a také zdravotních. Na dostupnost zdravotní péče již obec rezignovala a prostory k tomu určené budou přeměněny na obecní bydlení.“ „nedostatek kvalitních restauračních a ubytovacích zařízení“ „Nevyužívá se dostatečně potenciál cestovního ruchu“. „Na obci chybí tradiční pracovní obory (zedník,

		<p>kadeřnice, ...) Poptávka převyšuje nabídku a občané by přivítali rozšíření nabídky služeb.“</p> <p>„V obci se nenašel žádný subjekt, který by provozoval hospodu, stejně tak smíšené zboží. Živnostnice, která provozovala smíšené zboží potraviny nakoupí draž, než se potraviny prodávají v Kauflandech a ostatních řetězcích. Chybí podpora těchto služeb a není možné, aby to bylo přenášeno na bedra obce. Lidé prostě nepůjdou nakupovat dražší potraviny do místního smíšeného zboží, když vedle ve městě ve vzdálenosti do 5 km nakoupí podstatně levněji. Dotujeme dopravu, přispíváme na chod nemocnice, doplácíme odpadové hospodářství a ještě bychom měli dotovat chod obchodu...???“</p> <p>„uzavření dvou restaurací, odchod lékaře z obce, uzavření prodejny potravin“</p>
LEK se nerozvíjí, protože není dostatečná nabídka pracovních příležitostí.	4	„Chybí pracovní příležitosti.“
Rozvoj lokální ekonomiky brzdí nedostatečná konkurence v některých odvětvích.	1	„Chybí konkurence v mnoha odvětvích.“
Rozvoj lokální ekonomiky brzdí nedostatek vhodných prostor pro podnikání v majetku obce.	10	<p>„Problém je nedostatek vhodných prostor pro podnikání. Většina prostor je v majetku několika firem, které je chtějí pronajmout nebo prodat za nejvýhodnější cenu. Drobní případně začínající podnikatelé nemají možnost investovat počáteční vysoký kapitál na koupi nebo výstavbu nových prostor pro své podnikání.“</p> <p>„Obec nevlastní žádné nemovitosti k podpoře podnikání.“</p>
Obci chybí kapitál pro podporu LEK.	2	<p>„Obci chybí startovací kapitál pro podporu lok. ekonomiky.“</p> <p>„Nedostatek finančních prostředků pro další potřebný rozvoj“</p>
Nevíme, jak LEK podporovat.	1	„nevíme jak podporovat“
Chybí mladí lidé.	4	<p>„Nedostatek mladých lidí“</p> <p>„Velkým problémem je stárnoucí generace kvalitních řemeslníků a nedostatek jejich nástupců.“</p>
LEK se nerozvíjí, protože není motivace podnikat.	4	„V obci není poptávka po službách, kromě maloobchodu, není motivace podnikat.“
LEK se nerozvíjí, protože není ochota spolupracovat.	1	„neochota spolupracovat - konkurence, místní produkty jsou dražší“
Lokální ekonomiky se nerozvíjí, protože občané nemají zájem o dění v obci.	1	„Nezájem občanů o veškeré dění v obci - pokud se jich netýká osobně.“
Občané neznají služby místních drobných podnikatelů.	1	„Máme hodně drobných podnikatelů, kteří své služby poskytují spíše mimo obec, místní o jejich existenci mnohdy ani nevědí. Anebo vědí, ale stejně využívají služby ve městě nebo u přespolních podnikatelů.“

Rozboj lokální ekonomiky brzdí externí faktory.	1	„obec se na nachází v CHKO, problematické možnosti výstavby RD a podpory podnikání v obci“
Vývoj lokální ekonomiky nás příliš zatěžuje.	1	„neúnosně zatěžující. 2 velké výrobní podniky snižují kvalitu života v obci (ŽP, stav komunikací, arogance a neochota majitelů podniků jednat s obcí, zaměstnávání zahraničních dělníků)“
Podnikatele sice máme, ale kvůli jejich sídlu jinde přicházíme o daňové příjmy.	4	„podnikatelé jsou, ale místo podnikání mají mimo obec (ztráta daň. příjmů)“
LEK se nerozvíjí z důvodu špatných státních zásahů.	2	„V poslední době došlo k úbytku pracovních možností v dříve tradičních odvětvích na venkově - zemědělství, lesnictví. Špatně zvolený způsob privatizace zemědělské půdy a nevhodný systém dotací vede k tomu, že další, i mladí zájemci o hospodaření, nemají možnost dostat se k pozemkům. Stát, bohužel, finančně podporuje způsob hospodaření, při kterém se nic neprodukuje a nejsou tedy potřeba pracovníci.“
Nevím / Nedokážu posoudit	6	
Viz odpověď výše.	4	„Viz předchozí otázka.“ „Odpovězeno.“
Bez komentáře.	10	„Bez komentáře.“ „Žádný.“

Tabulka 9 – Další důvody, proč by obce v ČR měly řešit rozvoj LEK

Další důvody	Četnost (n)	Příklady komentářů
Má přímý dopad na zkvalitnění života, dostupnost služeb a zvýšení spokojenosti občanů	47	„zkvalitnění života občanů v obcích“ „zvýšuje se zaměstnanost v daném místě“
Důležité pro udržitelný a koordinovaný rozvoj obce/venkova / regionu	32	„důležité pro rozvoj obce“ „zachování udržitelného rozvoje“ „podpora nezávislosti zaměstnanosti na stěžejních zaměstnavatelích“ „Koordinace a spolupráce jednotlivých subjektů.“ „Aby nezankly“ „obce jsou závislé na lokální ekonomice“ „ekologický aspekt, ekonomický dopad na obyvatelstvo, spolupráce aktérů vedoucí k emancipaci obce a společnému rozvoji“ „Pokud se velké podniky zavřou, budeme si muset pomoci sami, co máme. Lokální ekonomika je ekologičtější.“ „Rozvoj společenské odpovědnosti firem. Spolupráce s místními aktéry může přinést dodatečné pozitivní efekty rozvoje území obce.“
Obce mají osobnější vztah k místu, znají nejlépe obyvatele a jejich potřeby a mohou věci řešit rychleji apod.	26	„Mají osobnější vztah k místu i ke kvalitě provedené práce.“ „je to přímé řízení z praxe, nikoliv od stolu“ „obeznámeni se situací“ „Obec nejlépe zná obyvatele a potřeby občanů.“ „obec dokáže najít hranici mezi žádaným rozvojem lokální ekonomiky a již nežádoucím“ „jsou nejbliže občanům“ „jsou nejbliže místním podnikatelům“ „Dokonalá znalost místních zvyklostí, území a vazeb.“ „zacílené projekty na místní problémy a ne úředníkem vymyšlené projekty“
Důležité pro rozpočet obce	21	„Důležité pro rozpočet obce“ „Abychom měli vyšší příjem z daní našich podnikatelů“ „Finanční úspory“ „důležité pro finanční prostředky na investice“
Důležité pro udržení / růst počtu obyvatel v obci	15	„Důležité pro udržení obyvatel v obci“ „Stabilizace obyvatelstva v místě“ „aby nedocházelo by k odlivu mladých rodin do měst“ „snížení věkového průměru, zvýšení

		atraktivitu obce a příliv nových obyvatel“
Důležité pro rozvoj pracovních příležitostí pro občany obce a zvýšení zaměstnanosti v místě	13	„Důležité pro rozvoj pracovních příležitostí“ „omezování cestová za zaměstnáním“ „větší zaměstnanost přímo v obci“
Důležité pro zvýšení zájmu obyvatel o život/dění v obci, jejich soudržnost	7	„Lidé zde žijí, a proto jim záleží na obci, čím dál do "centra", tím menší zájem.“ „Přispěje to k většímu sblížení mezi občany a celou obcí.“
Zvýšení samostatnosti obce	6	„Obec si může korigovat své zájmy“ „Aby byly obce více soběstačné“ „Posílení vlivu samosprávy“ „Obce by měly mít postavení účastníka řízení nejen v územním řízení, ale také ve stavebním řízení a při povolování provozovny či výroby na území své obce, případně v sousední obci, a to v případě, že povolovaná činnost může mít dopad do životního prostředí dané obce. Neuvážený rozvoj lokální ekonomiky může mít i v čase zcela opačný dopad na lokální ekonomiku viz velké množství velkých obchodních řetězců, apod.“ „Kontrola nad samosprávou vlastního území“
Nemyslím si, že by měly.	4	„Nemyslím si, že by měly.“ „A proč by to měly zase řešit obce, stát to zase hodí na obce???“ „Neměly by“
Aby mohly regulovat dopady v situaci, kdy firma nemá sídlo v obci, ale její provoz obec výrazně zatěžuje	3	„Snížení zátěže automobilovou dopravou“ „firma působí v obci, ale sídlo má jinde, obec musí ale řešit negativní dopady, zvýšená doprava, apod.“
Diskuzní komentáře	3	„Otázkou je, zda podporu řešit. Jde o legislativu, tu by měl/mohl zajistit stát. Tj. např. přímý podíl na odvodech z daní FO/PO. Pak by obec sama od sebe mohla daný subjekt stimulovat. Další věci, která jdou proti podpoře (nedovolené), jsou kritéria VŘ, zejména pokud je projekt financován z dotace. Mám-li místní firmu, která vím, že "nešidí", má dobré (ne nejnížší) ceny, pracuje kvalitně, těžko ji můžu ve VŘ vybrat, když např. cenou neodpovídá. Nemůžu jí ani "na míru" připravit podmínky VŘ. Jak mám dát do kritérií požadavek, že "jim to řeknu jednou, už se nemusím starat...".“ „Obec by ráda podpořila lokální ekonomiku, ale přece nemůže nastavit podmínky pro

		<p>zaměstnávání např. VPP, nenastaví ani podmínky pro podnikatele - to dělá stát a to tak, že jeho zásahy likvidují rozvoj služeb v obcích. Proto ani odpovědi v dotazníku nebudou jednoznačné. Obec např. může zřídit a vybavit prodejnu, ale už nenajde provozovatele. Obec ráda zajistí např. rozvoz obědů seniorům, ale nezíská vhodné zaměstnance právě např. z úřadu práce atd. a z vlastního rozpočtu nedokáže financovat více zaměstnanců. Ačkoliv známe velmi dobře své prostředí a víme, co potřebujeme - nemáme prostředky jak toho dosáhnout.“</p> <p>„Každý region má obecné podmínky srovnatelné s jinými, ale také svá specifika a specifika nikdo jiný neřeší, obec zná nejlépe potřeby a zdroje, vazby a příčiny toho, proč to nefunguje - bohužel, je stejně třeba koordinace a spolupráce s ostatními- krajem, státními organizacemi a neziskovkami. Problém je v centralizaci a nadřazenosti kraje a státu na úkor obcí a regionů.“</p>
Obce jsou vlastníky prostor a nemovitostí	1	„Jsou vlastníky prostor, nemovitostí, pozemků.“
Aby obce měly lepší vazbu na policii	1	„Obce by mohly mít větší vazby na policii při zakročení proti nekalým prodejcům - šmejdům“
Aby obce mohly realizovat své projekty	1	„aby mohla realizovat svoje projekty“
„Nevím, nedokážu posoudit.“	12	„Nevím.“
Uvedeno „Bez komentáře.“	4	„Bez komentáře“
„Žádné další nejsou.“, „Vše vyjmenováno výše.“	20	„Jiné důvody nejsou.“ „Žádné další důvody.“